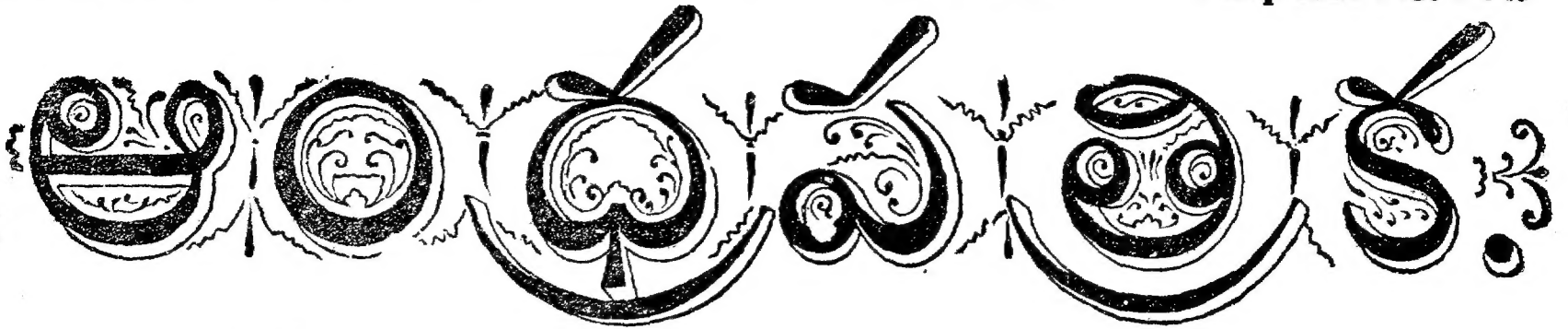

Registered No. M. 1118.

విశేష ప్రత్యేక గోళ ౦-౧-౬.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

3104/4 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3 } డిసెంబరు 1921 వ సం. డిశంబరు నెల 6 తేది వంగళవారం } No. 204
 సంపుటము. ౮ } దుర్బతినామ సంవత్సర మార్గశిర మాస శుద్ధ సప్తమి ౬. } సంచిక ౨౦౪

ప్రస్తుతము మా గోదామలందుండు బండారము నుండి తక్షణమే

నర ఫరా చేయగలము

మాకు

మా ఆఫీసుకు నేక్షలో

చ్రాయుడు, తంతికొట్టుడు,

వచ్చి మాతో కలసి

లేక

మాట్లాడుడు

తెలిపాను చేయుడు,

బాయిలర్లు,

పోర్ట్ బుల్స్, ఆవిరిఎంజినులు,

సంపూర్ణమైన ఆవిరి సాధనయంత్రములు, ఆవిరి,

సెంట్రీఫ్యూగల్ కంపులు, రోడ్ రోలర్లు, నూనె ట్రాక్టరులు,

ప్రశస్తమైన ఎంజిన్ బర్లు రైస్ మిమిసిరి, పిండియంత్రములు, డిస్

ఇంటిగ్రేటరులు, బ్లాక్ స్టోను మానె ఎంజినులు, పుల్లీలు, బెల్టింగులు, ప్లమ్మర్

బ్లాకులు, బెల్టింగునూ నెలు మున్నగునవి

మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

పోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంతివిలాసము ఎంజిను మద్రాసు

తైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్స్ అండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజి నీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

రలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడా మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగూఁచు. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము

సీసా 1-3 0-12-0

తామరతైలము

కచ్చి 1-3 0-6-0

వండ్లపొడి

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి . మదరాసు.

ముఖ్య గమనింపు

యోగ్యతాపత్రములు 2442

(8) కాకిలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి బహు మాత్రనివారికి నాకు అత్యుత్తమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావాల్సినది లేదు. ఇందుకై ౨ రికి నేను నా కృతజ్ఞతా పూర్వకమున కందనములు చేయుచున్నాను.

బొంబాయి }
22-8-20

కె. బాన్ సన్,
రిమైర్స్ పింఠను డెఫ్టి కలెక్టరు

వనావధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క ముఖ్యభరణ పోగొట్టుటయందు వేరన్నిక గాంచినది. భరణ 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖచ్చు ప్రతిరూపగా పంపబడును. (2973)

విలాసము వీ. డి. సావండ్రి.

నెం 144 ఫనసవాడీ బొంబాయి.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాప్తి కరము ఖచ్చితముగా చేసిన అవేక్షించక ఇచ్చుటే నిరాశ. మిత్ర ప్రతి "తామ శాస్త్రము" కంపెనీదము.

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరోగ్యనిగూ యావ తాలయము, 26, (బాడ్యో, మదరాసు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ వ్రేస్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

(౧౯౧౩-వ సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు క్రింద రిజిస్టరు చేయబడినది.)

(3108)

మూలధనము రు 3,00,000

వస్తుతము వసూలు చేయు ధనము రు ౧,00,000

భాగము ౧-కి రు ౨౫ లు చొప్పున ౧౨,౦౦౦ భాగములు. భాగముల సొమ్మును దరఖాస్తుతో రు ౫ లు; అలాటమెంటు అయినప్పుడు రు ౫ లు; మిగిలిన సొమ్ము ఒక్కొక్క మాసమునకు తక్కువకాని వ్యవధిగల 3 వాయిదాలలో ఇయ్యవలయును.

ఆంధ్రదేశాభ్యుదయమునకు అత్యంతావశ్యకము లగు గ్రంథములను, పటములను, పాఠశాలలకు అవశ్యకము లగు పుస్తకములను ప్రకటించి, ఆంధ్రదేశమునకు వన్నె చెచ్చుచు. అచ్చువేయు వారికిని, గ్రంథకర్తలకును మిక్కిలి నమాకారి. పెట్టుబడిదారులకు మిక్కిలి లాభకరము. ఇదివరకే వనిజేయుచున్న ముద్రణాలయమును తీసికొని కంపెనీ తరపున వని ప్రారంభించబడి యున్నది. అందుచేత మొదటిసంవత్సరము నుండియు లాభము వందిపెట్టుటకు విలుగ నుండును.

ఇతర వివరములకు ప్రోస్పెక్టస్ మొదలగువానికి ఇట్లు వ్రాయవలెను: ఆయ్యంకి వేంకటరమణయ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

నోటీసు (3274)

ఇందువలన నకల జనులకు తెలియజేయడ మేమనగా యీ(కింది) సంవత్సరము చేసిన నేను కీర్తిశేఖరై న పుల్లంపేట ఆవ్వారు తాతయ్యగారికి దత్తుపుత్రుడను. వైవారికి బాకీదారులు వారి బాకీలను నా పుత్రులైనదే ఇతరులకు ఎవ్వరికిని చెల్లించరాదు.

అవ్వారు తాతయ్యగారి పేద్రుబ్బ, 28-11-1921. పుల్లంపేట.

అమకమునకు సిద్ధము

అన్నివిధముల ఫోటోయిక్ పేనాలు చతురైన ధరలోనున్నవి. న్యూఫోటోజులు ఉత్తమ గమైన శుద్ధ ఆయుర్వేదబొమ్మలు. రోగిల కీర్తిష్టము తెచ్చుతగుల తెలివేడి ఆర్థ నిమిష తెచ్చును. 2-కిటికి రూ 1-8; 8-కి రూ 4;

6-కి ,, 7-8; 12-కి ,, 14.

లక్ష్మీ-నరసింహ చిత్రరంగల పటములతోటి గల 1922 సం॥ క్యాటెండర్లు 10" X 10" కొలత గలవి

అలాలు 10. ముందు వైకము వంపకలెను.

1. గ్వరాజ్యగీతములు (తెనుగు)	అలాలు
2. గ్వరాజ్యమే శరణ్యము (తెనుగు)	,, 8
3. హిందవ గ్వరాజ్యము (తెనుగు)	,, 1

కె. జెగదీశన్ అందు కో,

తిరుల్లి క్లీఫ్, వడరాను.

"కత్తికట్టులు"

వెదకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైసవి. 1-కి రూ 4-8-0.

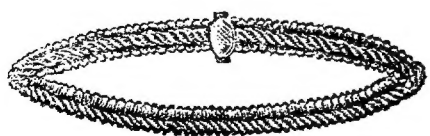
దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము పోస్టేజీఖర్చులవేరే. వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి

అదాపు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందుకో, కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెదకత్తుల, (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వెదకత్తుల.

బంగారు గట్టిగొలుసు

నవరసబంగారుతో నిండానాణ్యముగా తయారుచేసిన చేతి గట్టిగొలుసులు జత 1-కి తూనిక మూడు నవరాలు మొదలు 10 నవరాల వరకు కూడ యుండును. కూలి జత 1-కి రూ 12-0-0. ఇదేసమూహా యెడ తూనికములలో బోలు గొలుసులు కావలసి నా తయారుచేసెదము. కూలి జత 1-కి 12-0-0.

ఇండియన్ జ్యువెలరీ మార్కు,

పోస్టు బాక్సు నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.

జోబులు

గుంటూరులన్నదాన సమాజము

కడచిన ఆక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో ఈ సమాజము వారి తరపున మామూలుసంతర్పణలు 9-కి 596 మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను.

మరియును 13-11-21 తేదీని మ-రా-శ్రీ, సబ్ జడ్జి కే. నుండరం చెట్టిగారు 2 వ తరగతి ప్రత్యేకసంతర్పణ ఒకటింటికి హాజరైన 75 మంది బీదలకు ఈ సమాజమువారి తరపున భోజన మొసంగిరి.

27-11-21 తేదీని మ-రా-శ్రీ, మాజీటి శ్రీశైలము గారు లోవైనయ్యమూరుని వివాహసందర్భములో 2 వ తరగతి ప్రత్యేకసంతర్పణ ఒకటింటికి హాజరయిన 74 మంది బీదలకు ఈ సమాజమువారి తరపున భోజన మొసంగిరి.

న్యాయతి హనుమంతరావు

కార్యదర్శి.

గన్నవరంతాలూకా గ్రామపాలకులసభ

అధికారుల నిరంకుశత్వము

ఈసభ 1-12-21 తేదీన గన్నవరం లో శ్రీయుత బాప్తి వెంకట్రామయ్య చాదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను. స్థానికాధికారులగు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు శ్రీ జీడిగుంట నూర్పురకాళేశావు పంతులుగారున్నూ, కొందరు పోలీసు వారును సభకుబిచ్చిరి. దైవప్రార్థన జరిగెను. అధ్యక్షుని ఎన్ని కప్రకారము చాదరిగా రాసినలెరి. ఉపన్యాసములు ముగిసెను. విషయనిర్ణయసభప్రారంభకాలముందు సంఘసభికులు 1 తప్పమి గతవారిని అరగంటనేపు వ్యవధి కోరి సభాస్థానములను వదల గోరబడిరి. కొందరు బయటకు జనిరి. కాని వైన ఉదహరించిన అధికారవ్యవహారికి మా ప్రార్థన కోపకారణమై ఇట్లు ప్రసంగించిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేను ఇచ్చట సబుమేజిస్ట్రేటునని తెలిసికొనవలెను. మేమిచ్చటనుండి కడలము. అననరమైతే మీరే ఏమారుమూలలో పోయి అలోచించుకొనండి.

ఒక కరణంగారు:—సభానియమములు మీకు తెలిసి యుండియు, సభయొక్క కట్టుబాట్లకు లోబడక వై వెచ్చు మమ్ములను ఆవలకు పొమ్మటకు సౌస్యముకాదనిరి.

మే:—నాకు చెప్పటకు మీకు అధికారములేదు. కూర్చొనుదు; కూర్చొ; కూర్చొ; అని అధికారపదవికి గల నిరంకుశత్వము నలిగింభేర్యముతో ఉదేకపూరితముగా తెల్లడించిరి. అంతట సంఘసభికులందరు కర్తవ్యము "శాంతము" "చార్లస్టౌరాహిత్యము" అని గ్రహించి విషయనిర్ణయములను గుసగుసలతో నివర్తించి, ఎట్టుకేలకు బహిరంగసభలో చర్చలు జరిగినవికప, అవశ్యకమైనతీర్మానములను గావించిరి.

గన్నవ మెంటువారి పుత్రులు ఇట్టిసంఘటనలకు అధికారులు తోడ్పడి కావలసిన సహాయము చేయవలెనని ఘోషిల్లుచుండ, కాలవై పర్యే మిట్లు పరిణమించుట మనకు భావి కాలమునకు శుభనూచకమనితలచుచు మున్నుడు గ్రామపాలక సోదరులు తమసభలలో వెట్టి అధికారనిరంకుశత్వముల సంభవించినను, చలించక, శాంతభావముతో తమకర్తవ్యమును నెరవేర్చే దరుగాకాని విన్నవించు చున్నాను.

నిభానుపూడి ప్రకాశరావు

నేతలో నులభమార్గములు

వడకునూలు దారము తీయువారు వస్త్రనిర్మాణములకు కట్టమును గలగజేయుచుండుటయు మజారిల యెత్తు వపు చుండుటయు గుడ్డనిర్మాణములో కాలాతీతమును అవుచున్నది. ఈ రెంటికిని కారణములను విచారించి నరి యగు పద్ధతులను తెలివెదను.

దారమును తీయువారిలో కొందరు చిలపల పద్ధతిని, కొందరు ఉండలపద్ధతిని, కొందరు వారల పద్ధతిని దారమును పోయుచున్నారు. అన్ని పద్ధతులకంటె వారలు పోయు పద్ధతియే నేయువారికి శుకరముగాని వారలు సమానమైన పొడవు వెట్టి అనికట్టు కట్టి యుంచవలెను. రమారమి ౧౪ లు మూగ పొడవు మొదలు 3౦ మూగవరకును అంతిక్కు ఇంక యెక్కువ మూగవరకును అనునుపోసి అనికట్టు కట్టి వారలను అదవారే సాధారణముగా సిద్ధము చేయుదురు. ఇది పూర్వసాధారణ యము. ఈ పద్ధతి ప్రతిశ్రీకిని తెలిసేయున్నది. తనకుటుంబము లో ఎంత మూగ, ఎన్ని బట్టలు కావలయునో తమకు తెలిసే యుండును గనుక తాను వడకిన దారమును కదురుమిది నుంచి అనును పోసేవప్పుడు తనకు కావలసిన పొడుగుపెట్టుకొని అనుపోసి అనికట్టు కట్టి యుంచును. అట్లు అనికట్టుకట్టి వారలు నేతగాని కిచ్చినచో అతడు ఆ వారలను వేరే పంటల మీదికి తిరగ వెలుచుకొని మరల పడుగు తోడుకొనవలసిన అవసరమేమియు లేకనే ఈ వాడలనే పడుగుగా చూచుకొని అనికట్టు కట్టిచోట లాకబద్దలను యెక్కించి ఏమైన తెగిన దారములున్నచో అతడు వేసుకొని గంజివెట్టి కుంచె యాడ్చి పడుగు సరిచేసికొని వెంటనే అచ్చు నలికి నేసివేయును. అని కట్టుకట్టి వారలను సిద్ధము చేయదుమువల్ల ఒక్కొక్క పడుగు నకు యివ్వవలసిన తోడు కూలి ౦-౪-౦౦ కలిసి వచ్చుటయే గాక బట్టయు ఎంతమాత్రమును ఆలస్యములేక తయారు కాగలదు. ఇంకొక సౌఖ్యముగూడ గలదు. ఇట్లు అనికట్టు కట్టనివారలను వేరే పంటమీదికి తెలచునప్పుడు వెలుచువారు పడు శ్రమ అనికట్టు కట్టిన ఇసుమంతయు నుండదు. ఇకను చిలపలను గురించి యోచింతము. అనికట్టు కట్టని వారల కంటె చిలపల పద్ధతియే కొంచెము మేలుగ నుండును. ఏమన ఒకచోట కూర్చొని బండికి తగిలించి పంట మీద వెలుచుకొని తిరుగా ఆనుమిద పడుగు పోసికొనవలెను.

కదురుమిది దారమును కొందరు చొప్పు బెండులకు చుట్టుదురు. దీనిని కూడ పంటలమీదికి వెలుచుకొని పడుగు పోసుకొనవలెను. అనికట్టు కట్టక ఏవిధముగా దారమును సిద్ధముచేసి నను ద్రవిడ ప్రాణాయామమువలె నుండును. గాన రాటుము మీద దారమును తీయు సోదర, సోదరీమణు లెల్లరును అనికట్టు పద్ధతిని గవనించి వారలను తయారుచేయుదురు రని గోరుచున్నాను. పడుగు ఎంత పొడవున్నను అనికట్టు మాత్రము ఉండి తీరవలెను. పేకువేయు నూలుకును అనికట్టు అననము లేదు.

నాలుగువారలు తీయువారు ౨ వారలను అనికట్టు తోను ౨ వారలను అనికట్టు లేకుండగను తయారుచేసినను కొందరయ్యుండదు. కారణము ౨ వారలు పడుగును ౨ నూలు వారల పేకును పనికివచ్చును.

ఈ పద్ధతిని వ్యాప్తిగోసికే శేగలందులకు గోరుచున్నాను.

బి. పద్మనాభయ్య

గోదావరిజిల్లా కౌగ్రెసుసంఘము

25-1-21 మొదలు 30-11-21 వరకు జమా ఖర్చు

జమ:—కాకినాడ తాలూకాలో వసూలు 13780-3-3,

పెద్దాపురం తాలూకా 818-8-6, కామవరపురం తాలూకా బా. 8263-8-0, రాజోలుతాలూకానుండి, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారికి పంపించు ని. 1950-0-0, అమలాపురం తాలూకా నుంచి ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారికి పంపించు నిమిత్తం 4000-0-0, గ్రామ కౌగ్రెసుసభ్యుల ప్రవేశదణములు బా. 2608-1-6, కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు చందాబాధ్యుడు 281-0-0, గుంటూరుబట్టలు బా. 1068-7-0, పి.వి. సుబ్బారావుగారి బట్టలుబాధ్యుడు 600-0-0, మొత్తం రు 81812-10-3.

ఖర్చు:—ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారి కారాకు 18475-3-9, రాజోలుతాలూకాకు పంపించిది 151-0-0, ప్రచారకులరాకపోక ఖర్చునిమిత్తం 2778-10-8, ప్రచారకుల జీతములు 4674-0-9, కామవరపురం తాలూకాకు గ్రాంటు నిమిత్తం 8000-0-0, జాతీయవిద్యాలయము ని. 878-15-3, పాదరకాతాకు 706-1-6, అచ్చు కాగితము 589-9-3, తంతి పార్లు ని. 1872-0-0, స్టేషనరీ 42-14-9, వార్తాపత్రికలు 29-14-0, పోస్టేజి బా. 102-8-9, పుస్తకములు 68-4-8, ఆఫీసు అద్దె 120-10-0, తునిడివిజను పంపించినది 50-0-0, బట్టలుకాతాకు 1430-8-9, నూలుకాతా 44-15-3, టోపీలు 29-8-0, దూది 112-14-0, రాట్టములు 836-11-3, నిలువ 2513-3-8, మొత్తం రు 81812-10-3.

కాకినాడ. } (సం) బులుసు సాంబయ్యార్చి, కార్యదర్శి. 1-12-21 } గోదావరిజిల్లా కౌగ్రెసుసంఘము.

గ్రామసాలారుకు విజ్ఞప్తి

రజవహేంద్రవరములో జరిగిన ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సమావేశములో తీర్మానించిన తీర్మానము ప్రకారము యేలూరు తాలూకాలో వ్యవసాయమునకు లభించు అవసరము వసతులకలం అడియంట్లు కరణములు ఇవ్వరు, మజ్జులు గారు, వెట్టియోకలు 7 గురున్న డిక్టేటరు 1 వ లేదనుడి అనుబంధం తెచ్చి ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయమని రిపోర్టు పంపుకొనగా నందరు రిపోర్టుపయిన యేలూరు డివిజన్ డిప్టీ కలెక్టరు వారు వీరినందరిని 2 వ లేదని నోటీసుచేసి డిక్టేటరు వారిని బంజాయిషి పుచ్చుకొని అందులో మునసుకరణం గార్లను డిప్టీకు చేరితమనియు తక్కినవారిని వారసులతోకలం తీరిగి అలాగి చించుటకు గడవుయిచ్చితిమనియు మంజూవాణి పుత్తర్వులు యిచ్చియున్నారు. ఇందుకు కలెక్టరువారి అనుమతి మీదనే జరిగినట్లు తెలుస్తుంది. ఇదివరలో 4 సంవత్సరములు నుండి వినయభూతముగా ప్రార్థనలుచేసి విడిగి వేయి రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన తీర్మానము ప్రకారము అచరణయందుంచిగా జరిగిన ఫలిత మీదికను సోదరగ్రామపాలకులందరు తమకర్తవ్యమును బాగుగ ఆలోచించి సరియైన మనభూతుల బొన్నిత్యమును నిల్పుచురూ త్రొక్కుదు రని ప్రార్థన వరమింపుచున్నాను.

బందా వియ్యన్న

WANTED.

Clerks on Rs 25 to 200 P. M. Cash Security essential. Apply with 2 as. stamp to Z C/o ANDHRA PATRIKA. (3471) POST BOX No. 212, MADRAS.

గాంధీమహాత్ముని మహిమ.

నూతనముగ వెలువడినది. ప్రతివారను చదువదగినది. మహాత్ముని జన్మదినపుకను జొందుపరచబడినది. అనేక రాజకీయసంగతులు తెలుసుకొనగలరు. వెల నులభము పోస్టేజి సహా 1-5-0, 12 ప్రతులు ఒకసారి గొనువారికి రు. 8-0-0 లేక రు 8-12-0 విలువగల జీవితచరిత్రయను సామవాయకముగ సంకల్పిత ఫలములతో ఆయుర్దాయము, ధన, రుణములు, కళత్రము తెలుపు జాతకమునకు ఆద్యయిచ్చువారికి ప్రైంథముచిత్రము లేదీ జనకాలపుడియలు నెలనగైరాలు పంపవలెను. జ్యోతిర్విశ్వాసమునకు పుట్టింపును కేల 0-8-0 తప్పక చదవవలెను. ఆ సే ముఖ్యాంశములు కలవు (3123) వి. వి. ఆర్. శర్మ, మాగ్యారావుపేట, కాకినాడ.

వృత్తాంత లేఖలు

పితాపురం

కలగాని మ్యూనసిపాలిటీలో తేబడిన అన్యాయపు కేసునకు 3 మాసములు కేసు నడపించి గతనెల 29 వ తేదీన మా గ్రామమునకు, శ్రీపతి వెంకయ్యగారు పరిపూర్ణాధికారముతో వచ్చినందుకు వారిని భజనలతోను, దేశీయకీర్తనలతోను రమారమి చేయజనువరకు సూర్యోదయ, సుంద బయలుగ నొప్పు బహిరంగ జరిపిరి. బులుసు సాంబయ్యార్చిగారి కృతజ్ఞానాధిపత్యము వహించిరి. మ. రా. రా. పీటూరి వాసుకేశ్వరస్వామిగారు, యర్రమిల్లి జగన్నాథస్వామిగారు దువ్వూరి సుబ్బగారు మున్నగు ననూనూలు వారు లుపన్యసిరి. సభకు 3 వేలకంటె యెక్కువకు జనము వచ్చిరి. కాంతి వైశ్యము నొకదానిని నెలకొల్పుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. సభయందు 40 మంది సంతకములు చేసిరి. (ఒక విలేఖరి)

నూ జ పి డు

(కృషియ విలేఖరినుండి)

కల్లు త్రాగుట డ బోధలు.

డి సెంటరు 1:— నూజిపిడుగారి కల్లు దుకాణములను పాటపాడుకు కెవరును రాకపోగా సుప్రసిద్ధులగు తేల్లపాటి జువొందావగారి ప్రోత్సాహమున వారి నోకర్లు రెండు కల్లు దుకాణములను తెరచిరి. ఇంటర్మీడియేట్ క్లాసులో చదువుచు మానివేసిన విద్యార్థి వల్లూరు రామారావుగారును మరియొకరు మహాన్యురీయ స్నేహితులును ఘమాన పదిహేను రోజుల నుండియు వాటిలో నొక దుకాణమువద్ద జెండాలతో నిలువబడి దుకాణమునకు వచ్చెదవారిని త్రొగవద్దని బోధించుచున్నారు. ఓకమాన్యస్థి, త్రాగుచుండుట మాచి రామారావుగారు ఆమె కార్లమీదపడి త్రొగవద్దని బ్రతిమిలాడెను. ఇందువలన ఆమె త్రాగుచుమానివేసి వెళ్లుటయేగాక అన్యులమైన ఫలితములు కలిగెను. ప్రతిరోజును పీపాల కొద్ది కల్లు దుకాణదారు పారబోయవలసివచ్చెను. ప్రజలును త్రాగవలసివదనియు భయములేదనియు బోధించుటకు ఒకపోలీసుభటుడు రాత్రింబవళ్లు అక్కడనుంచబడెను. పోలీసువారి బోధవలన ప్రయోజనము లేకపోయెను. దుకాణదారునికి అత్యంతమైన కోపము వచ్చెను. రామారావుగారిని ఆతనిస్నేహితులను ప్రతిరోజు నను మిక్కిలి నీచమయినట్టియు నోటవదింపరానట్టియు బూతులు తీటుచుండెను. గాని ఇవతలివా రెట్టి జనాభును చెప్పరేరి. ఘమాన వారసురొజులక్రిందట దుకాణదారుడు రామారావుగారిని డబ్బుకొని దుకాణములోనికి తీసికొనిపోయి త్రాగిత్యో సుంభమునకు కట్టివేసి బాగా దెబ్బలుకొట్టి కల్లును ఒంటిమీద పోసి కొన్ని గంటలవరకు ఉంచి తరువాత వదలివెట్టెను. నిజమైన అసహాయవాదిగాన రామారావు ఎట్టి ప్రతికారమును చేయక ఓర్చి ఉండును. తా నక్కడ చావలసివచ్చే గాని అదుకాణము వదలివెట్టి వెళ్లని రామారావు భటులు చెప్పెను పోలీసువారు కొట్టవద్దనిగాని తీట్టవద్దనిగాని దుకాణదారుని ఆపరేరి. తేల్లపాటిజువొందావగారు 'నీ బ్రాహ్మడినోట్లో మాంసము పెట్టింది కల్లు పోయినాను, సాయబునోట్లో పండ్ల మాంసము పెట్టిస్తాను' అను మొదలగతిల్లు అదుకాణదారు వీరిని తీటుచుండెను. అన్నిటిని పీరు ఓర్చిరి. రామారావుగారిని కొట్టినపుటినుండియు అదవరకు రహస్యముగా వచ్చి బోధలు వినుకుండా త్రాగకొద్దనిమిదిమాడ రావడం మానివేసిరి. దుకాణములో ఏమియు అమ్ముడుపోవులేదు. మరియొక దుకాణము వద్ద తటవర్తి రంగయ్యగారును దక్షిణ మ్యూన్సిపాలిటీగారును తానిస్నేహితులును త్రాగవద్దని బోధించుచున్నారు. అక్కడ కూడ త్రాగుదు మానివేసినారు. నూజిపిడుగారి త్రాగుచువద్దని బోధించెడు పన్నెండుమందికి 107 కెన్ వ ప్రకారము వారెట్లు బెజనాడ సుబడివిజర్ మేజిస్ట్రేటువారినుండి బయలుదేరవలసివదంతి వచ్చినది.

కర్నూలు

డి సెంటరు 2:—కడవిన నెల 29 వ తేదీని హిందూమహాజనసభ తుంగభద్రానదీతీరమున నుండు శ్రీరాములవారిదేవాలయపునుండటిబయలునందు సమావేశమయినది. గాగ్రములో నున్న అన్న తెగలవారును ముఖ్యముగా ప్రాముఖ్యులగు వర్తకులు కూడ వచ్చియుండిరి. మ-రా-రా-శ్రీ చెట్టెగడ్డయ్య చెట్టిగారి గ్రామసాధిపతిగా ఎన్నికొనబడిరి. బ్రహ్మశ్రీ యితీకాల పాటి సంవత్సరాపుగారు జాతీయవిద్యయొక్కయు హిందీభాషయొక్కయు ముఖ్యకనుకరించి ధీప్రోవన్యాన మొనరిరి. కడ

విన నెల 18 వ తేదీన ఈ గ్రామములో కౌగ్రెసు తరఫున ఏర్పాటుకావడిన జాతీయపాఠశాలకు ద్రవ్యసహాయ నిమిత్తమై వర్తకుల యొద్ద నిలువరముగా నన్న రుసుముల మొత్తము జాతీయ పాఠశాల నిమిత్తం మువ్వెగివలయును పని మ-రా-రా-శ్రీ చెట్టెగడ్డయ్య చెట్టిగారు ఉపన్యసించిరి. తత్త్వవయమును గురించి మ-రా-రా-శ్రీ యిల్లూరు సుబ్బన్న చెట్టిగారు తమ అంగీకారమును బయలుపరిచిరి. ఇదేదీనిని గ్రామమునందలి వర్తకులందరు ఏకీభవించి తమతావుననుగురుముల వైకం యాతర్లున్న జాతీయపాఠశాలకోసం యిచ్చుచు ఇకముందు కూడ అట్టి రుసుముల సేవనూలు చేయుచు జాతీయ పాఠశాలకోసం వినియోగింపబడుచుండు పాఠశాల ఉన్నతస్థితికి తప్పకవచ్చునని వేరుగ చెప్పి నవనరములేదు. ప్రకృతియు అట్టిరుసుముల బాటయైకము వర్తకులందరికడగగ సుమారు 10,000 రూపాయల వరకు కాయ్యననివిడికిడి.

ఇదిగాక యిదివరలో జాతీయవిద్యార్థివృద్ధినిమిత్తము వసూలయినవైకము మ-రా-రా-శ్రీ ఓ. లక్ష్మణస్వామిరావుగారిదగ్గర రు 10-0 రూపాయలవరకు ఉన్నట్లు విడికిడి. యీ మొత్తమున్న పూర్వము పాఠశాలనిమిత్తం మేర్పాటుకావడి ప్రస్తుతము డ్రైన్ కంపిసికి బాడుగకు యిచ్చియున్న యింటికిన్ని జాతీయ పాఠశాలకు యిచ్చిన కర్నూలు పురపాలకసంఘాధ్యక్షుని నియాదగియున్నది.

జాతీయవిద్యా పాఠశాలలను సేర్పాటుచేసిన దానికి దానివృద్ధిచేయ సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్న జీకాలపాటి సంవత్సరాపుగారికి ఎంగయు కృతజ్ఞులము. ఇతరఉపాధ్యాయులు కూడ ప్రకృతము వేరనములేకనే బోధనల గావించుచు విద్యార్థులను వృద్ధిచేయ ప్రయత్నించు చున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

ఇండియను బ్యాంక్

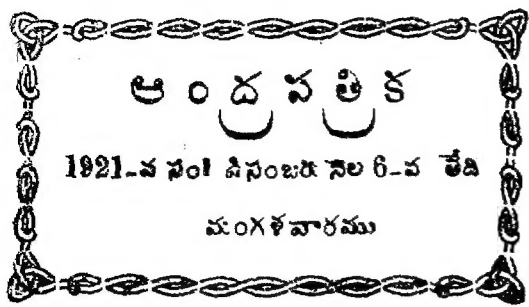
నంబరు 80 వ తేదీతో సంత్యమయ్యే మాసమునకు యిండియను బ్యాంక్ నిలువబాకీలు ఈ క్రిందివిధముగ నున్నవి:—

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: చెల్లించిన మూలధనము (1259860-0-0), రిజర్వుఫండు (500000-0-0), డిపాజిట్లు (747259-13-4), బిల్లులు (726629-7-8), చిల్లరలు (268412-7-4), మొత్తము రు. 10226661-12-4, నిలువసాత్య (8489869-0-10), బ్యాంక్ యిల్లు (119610-4-11), డెడ్ స్టాకు (42914-4-2), బిల్లులు వసూలు కావలసినవి (726629-7-8), చిల్లరలు (114119-2-10), నిలువదబ్బు (784019-7-11), మొత్తము రు. 10226661-12-4.

WANTED.

Agents for Swadeshi concern on Rs 100 to 500 P. M. Cash Security essential. Apply with 2 as. stamp to X C/o PATRIKA. (3471) POST BOX No. 212, MADRAS.

ఆంధ్ర అసహాయోద్యమారా! క్రిమినల్ ప్రొశీక్యూటర్ 108, 144 నెక్సునులక్రింద మీరైన నోటీసులు జారీ చేయబడుచున్నవి కదా! మీ రా నెక్సునులను చూచియున్నారా? లేకున్నను మద్రాసు పోలీసులు విక్టోరియా డిపో వారికి రాసి తెనుగు క్రిమినల్ ప్రొశీక్యూటర్ కోర్టును తెప్పించుకొని చదువుడు. వెల రూ. 6-0-0.

ఈజిప్టు నమస్కరణ : విషమస్థితి

విదేశ తంతివారలవారిచే, ఈజిప్టు దేశము నుండి వచ్చిన వారిలో, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు మిగుల ప్రావీణ్యమును కనుబడిచిన కనుపించును. అదిలే పాపాపాటి మితవాద ప్రముఖునితో, సమాధానము గురుత్వకొనలేకపోవుట, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము కేవలము కారవక్షణముగాకాదు ఈజిప్టు కేవలము సంరక్షక స్థానముగ నుండదని వైకీ ప్రకటించినంతమాత్రమున లాభ మేమి గలుగును? దేశమునకు నామమాత్ర స్వాతంత్ర్యము నొసగినపుడేమి లాభమును? స్వకలికాలనాధాయన ప్రసాదించి సంతృప్తిపెండుదని ఈజిప్టు దేశీయులను కోరుట, ఎంతయనభ్యంతరము గ్రహించవచ్చును. బ్రిటిష్ వారికి గావలసినది, హిందూ దేశములో రాకపోకలకు భంగములేకుండుటయేగదా. అందునిమిత్తము సూర్యజ్వాలవ ప్రక్కన ఆంగ్లేయ సైనికుల నుంచుటకు, ఈజిప్టు రాయబారు లంగీకరించిరి. కాని, బ్రిటిష్ ప్రతినిధులంతటితో సరిపెట్టకొనక, ఈజిప్టు దేశమునుండి బ్రిటిష్ సైనికులు స్వేచ్ఛబోవుటకు మాకుండవలయుననియు, స్థితిని దేశములందెల్ల బ్రిటిష్ సైనికులను నిలిపియుంచుటకు అధికార ముండవలయుననియు, సైనికులు, విమానములు, నాకాళ్ళములు లంక ప్రదేశములను సంచించుటకు బ్రిటిష్ దేశమునకు సౌకర్యము లుండవలయుననియు, గోరి, ఈజిప్టు దేశము తన కారవమును నిలుపుకొనవలసిన, బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల వరతులకంగీకరింపజాలదు. ఈజిప్టు కేవలము బ్రిటిష్ సైనికులు తిరుగాడు ప్రదేశముగ నుండునడల, ఇక స్వాతంత్ర్యమేమిగలదు? ఆ కారణముచే బ్రిటిష్ సూచనలు బ్రిటిష్ వారి ఆక్రమణమునకు పురాయపడమనియు, స్వాతంత్ర్యాయముల నన్నిటిని భంగపరచుననియు, అదిలే పాపాగారు ఖండితముగ బడలు చెప్పిరి.

మరియొక వరతుగూడ గలదు. విదేశ ప్రభుత్వముల కోరాజీయపు ఒడంబడికలు కేవలము లకు, ముందుగ హై కమిషనరుద్వారా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారితో యోచించ వలయుననియు, ఇటులనే ఆర్థిక, న్యాయశాఖల కమిషనరుల కయ్యమకమునకుగూడ వారితో ముందుగ నాలోచన జేయవలయుననియు, విధింపబడినది. ఈవరతుల సంగీకరింప విూలేదని ఈజిప్టు రాయబారులు చెప్పిరి. ఇట్టివరతుల సంగీకరించుచో పురుషకు ఈజిప్టు దేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చినటుల ప్రకటించబడినను, దేశము నిజముగ పరాధీన ననుభవించుచునే యుండును. ప్రస్తుత సమయమున జరిగెడి యొడంబడిక, తరతరములవరకు లాభించునదిగ యుండవలెను. బ్రిటిష్ వారు వెనుక ఈజిప్టు కోబ్రవేసించుటకు, తాత్కాలికావకాశము గైకొనబడినది. అంతమాత్రముచే ఈజిప్టు పరాధీన దేశమయ్యెనని నాగరిక ప్రపంచము భావించుటలేదు. కాని బ్రిటిష్ వారు దానిని పరాధీన దేశముగనే పరిపాలించుచుండిరి. ఈజిప్టు దేశీయులు ఇప్పుడు క్రొత్త వరములను కోరుటలేదు. తమ

మాకులను తమకు విడువవలెనని మాత్రమే కోరుచున్నారు. అందుకు మారుగ, బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ఈజిప్టు కమిషనరుడ గావలయునని గ నుండవలయును, అందుల కనుగుణ్యముగ నిబంధనలను మాత్రమే సూచించిరి. ఈజిప్టు రాయబారులకులగు జగల్ పాపాగారు యాటరు క్రతిస్థితో ముచ్చటించుచు, కర్జను ప్రభువుగారి ఏర్పాటులను ఈజిప్టు దేశీయులలో నెంతటి మితవాది యయినను అంగీకరింపజాలదని స్పష్టపరచి, ఎట్టిప్రములు తలపించినను తమధర్మమును విడనాడమని బలికిరి. ఈజిప్టు కమిషనరుగ వైకొంటు ఆల్ఫ్రీదోగారు వ్రాసిన లేఖలో, బ్రిటిష్ వరతులను సమర్థింప దొడంగిరి. ఈజిప్టు రాయబారులు వీనినంగీకరింప నందులకు ఆకాశంగులయిరి. వీరికిను ఈజిప్టుకు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునం దొకభాగముగ నెంచి, హితబోధ జేయుచున్నారు. ఈజిప్టు దేశము తగిన విశ్వాసము నింకను కలిగింపవలయునట. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరుచున్న ఈజిప్టు దేశీయులకు, ఉద్యోగముల నెక్కుడుగ నిచ్చెదమనియు, మార్గల లాను త్వరలో దీసివైచెదమనియు, ఆల్ఫ్రీదోగారు ఉపకాంతి వాక్యముల చెలుపుట, వింతగ నుండకమానదు.

రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు, యూరపు దేశమును వేధించిన స్వాధీనస్వముగ జాతీయవాదమును ఖండించినది మొదలు, నిరంకుశాధికారాధిమానులా వాదమును తమ వనులకువదొంగించుచు, స్వాతంత్ర్య భంగమును కావించుచున్నారు. ఇతరజాతుల స్వాతంత్ర్యము నడచివైచి, వారు స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము బ్రయత్నించుట మానవ జ్ఞేయమునకు భంగకరమని వాదించుటకన్న విపరీతవాద మింకొకటుండబోదు. నిజజాతీయత మానవత్వమునకు భంగకరము గానరదు. జాతీయత నాధారము కేసికొనియే, మానవాభ్యుదయము కొనసాగుచుండును. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకును, జాతీయ స్వాతంత్ర్యము మానవ స్వాతంత్ర్యమునకును విరుద్ధము గానరదు. ఒకదానిపై వేరొకటి ఆధారపడి, ఒకదాని కింకొకటి దోపాద మొనగుచుండును. వైకొంటు ఆల్ఫ్రీదోగారు ఈజిప్టు దేశ స్వాతంత్ర్యము మేకవంక నిరాకరించుచు, వేరొకవంక తీవ్రజాతీయత మూలమున ప్రపంచము బాధపడుచున్నదని వగచుచు దానిని ఈజిప్టులోవలె నితర ప్రదేశములందుగూడ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ మెదుర్కొనునని భయపెట్టుచున్నారు. ఆల్ఫ్రీదోగారి బెడరింపులవలన, తాము తమ కథమునుండి మరల జాలమని, జగల్ పాపాగారు జవాబిచ్చిరి. ప్రస్తుత సందర్భముల మూలమున, అదిలే పాపాగారు తమ మంత్రివదనికి రాజీనామా నిచ్చెదరని యూహించుచున్నారు. అటులగుచో మరల జగల్ పాపాపక్షము వారధికారము వహించగలుగుదురు. కర్జను ప్రభువు, వైకొంటు ఆల్ఫ్రీదోగార్ల సంగుచిత ప్రవర్తనమువలన, మితవాదనాయకుని సహాయమును సముతము అంగ్ల దేశము కోల్పోవుచున్నది. నిరంకుశాధికారమునకు ప్రాచుర్య లండను ప్రెస్సు కత్రికకు సయితము కర్జను ప్రభువు చర్య వెగటుగ దోచుచున్నది.

బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల సూచనలు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగబోగా, ప్రచ్ఛన్న స్వాతంత్ర్యము నయినను ప్రసాదించుట లేదని ప్రెస్సు కత్రిక సూచించినది. సూర్యజ్వాల వయొద్ద బ్రిటిష్ సైనికులనుంచినచో, తగిన కావలా జరుగుచుండగ, ఈజిప్టు దేశములో వలగూడ సైనికుల నుంచవలయుననుభధర్మము గాదని, ప్రెస్సుకత్రిక చెలిపినది. ఇట్టివరతులను

కోరుటచే దేశ స్వాతంత్ర్య మదృశ్యమగుననియు, ఇట్టి సంగుచిత వాతావరణమున, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము బెరుగదనియు, ప్రెస్సుకత్రిక సయితము వ్యక్తపడుచుండ, ఈజిప్టు దేశీయుల కివరతులు రుచించునని తలచుటకు సాధ్యమనా? ఆయినను, అదిలే పాపాగారు సమాధానపు వరతులను నిరాకరించుట భావ్యముగలేదని మాత్రము ప్రెస్సుకత్రిక విచారించుచున్నది. ప్రెస్సుకత్రిక చెలిపిన కారణముల బట్టియే, ఆల్ఫ్రీదోగారు వముగల ఈజిప్టుగారి అట్టి ప్రతుల సంగీకరింపజాలదని స్పష్టమగుచుండ, అదిలే పాపాగారిని నిందించిన ప్రయోజనమేమి? ఆల్ఫ్రీదోగారి క్రగల్గుములకు, వెస్తుమిప్పరు గజట్టు కత్రిక ఖండించుచు, కర్జను ప్రభువుగారి ధోరణిని యిందు గుర్తించుచున్నది. మిల్లురు ప్రభువుగారు వదిన ప్రయంతయి, కర్జను ప్రభువు, ఆల్ఫ్రీదోగార్ల దురభిమానము మూలమున, బూడిదలో బోసిన కన్నీరయినది. ఇకముందు, ఈజిప్టు వ్యవహారమును ప్రస్తుతపు బ్రిటిష్ మంత్రివర్గము పరిష్కరించుచో ఆల్ఫ్రీదోగారు కలుగకమానదు. కొయలివను ప్రభుత్వము, స్వాతంత్ర్యసమస్యలను కరిష్కరించుట యందు తన యసాధ్యమును వెల్లడించినది. అంగ్ల దేశపు స్వాతంత్ర్యప్రియత్వ విటీవల కనుపించుటలేదు. మాన్ ఛెస్టర్ గార్డియను కత్రికలో లోరుబారను ప్రభువుగారు వ్రాయుచు, త్వరలో పార్లమెంటుసభకు ఎన్నికలు జరుగుట అవసరమని సూచించిరి. ఇట్లెందు, ఇండియా, ఈజిప్టు దేశముల భావిస్థితిని త్వరలో నిర్ణయించవలెననియు, ఇందుకు త్వరలో దేశభాగ్నిప్రాయము సునిశ్చయముగ వెలువడుట యావశ్యకమనియు, వీరియద్దేశము. రాబోవు ఎన్నిక లత్యంత ప్రాముఖ్యములగునని వీరు విశదపరుచుచున్నారు.

ప్రస్తుత మంత్రివర్గము అత్యధిక కాలము అధికార వదలియుండున్నదనియు, క్రొత్త ఎన్నికల వలనగాని ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తము గానరదనియు, దేశము త్వరలో మేల్కొననియడల, అనర్థములనేకములు వాటిల్లుననియు వీరు భావించుచున్నారు. ఎన్నికలు జరిగి వేరొక పక్షము అధికారము వహించు ననుకొనుడు. వారయినను, ఇండియా, ఈజిప్టు, ఇట్లెందు దేశముల స్వయం నిర్ణయాధికారమును గుర్తించి, దానినంగీకరించెదరా? అంగ్ల దేశ ప్రజలలో ఇట్టి కదలిక గలిగినా? వారు తమ ప్రపంచ బాధ్యతలను గ్రహించిరా? అంగ్లేయ నాయకులు దేశమున తగిన ప్రబోధము గలిగించిరా? ఈ ప్రశ్నలకు త్వరలో ప్రత్యుత్తరము రావలెను. లేనిచో, బ్రిటిష్ దేశము తనకీర్తిని నిలుపుకొనజాలదు. సామ్రాజ్య కారవమును కాపాడనేరదు. ప్రపంచ బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు తగిన క్రతిభను సంచాదించనేరదు.

మహారాష్ట్రము: భావికర్తవ్యము

అకోలా నగరమునందు నూటయేబది ముగ్గురు మహారాష్ట్ర ప్రతినిధులు యా. సి. కేల్కార్ల గారి యధ్యక్షతక్రింద భూమివేళమై యొకతీర్మానము గావించి, అహమ్మదాబాదు నగరమున జరుగనున్న దేశీయ మహాసభ వారతీర్మానము సంగీకరింపవలెనని సలహానిచ్చిరి, తంతివార యొకటి చెలుపుచున్నది. ఈ తీర్మానమునకు రిక్కురు అనుకూలముగను, రిడి మండి క్రతికూలముగను ప్రాటుజేసిరనియు, కర్నాటక క్రతినిధు లెనలే ప్రాటుజేయలేదనియు, బొంబాయి క్రానికలు వృత్తాంతము చెలుపుచున్నది. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నిమిత్తము సహాయనిరాకరణోద్యమము మరియొక

యంతరమున ప్రవేశింపవలెననియూ, అందునిమిత్తము ప్రతిరోధము నవలంబించుట యవసరమనియూ, తీర్మానమునూచించెను. ఇందునిమిత్తము ప్రజలలో సంపూర్ణ సహకారమును పెంపొందింపవలెనని వీరి యుద్దేశము. తగాదాలను, వైషమ్యములను అంతరింపజేయవలయును. జాతీయోద్యమముకొరకు అన్యంతరముగ స్వార్థత్యాగమును చూపవలయును. జాతీయోద్యమమును త్వరితగతి నభివృద్ధి గావించుటకు, జాతీయజీవిత నిర్మాణమునకు గడంగవలయును. ఇందుకొరకు గ్రామ, తాలూకా, మండలసంఘముల నుపయోగింపవలెను. జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుటయు, పంచాయితీ న్యాయస్థానములను స్థాపించుటయు, జాతీయసేవకవర్గమును నిర్మించుటయు, జరుగవలయును. స్వదేశోద్యమాభివృద్ధికి సర్వవిధముల బ్రయత్నముజేసి, బ్రిటీషు సరకులను, బ్రిటీషువాణిజ్యమును సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపవలయును. ఇంతవరకు అకొలాసభవారు చెలిపిన సూచనల నెల్లరంగీకరించెదరని భావించవచ్చును. పై సూచనలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందున్న వేగాని వేరుగావు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నెక్కుడు దృఢనిశ్చయముతో కొనసాగించుటకు ప్రయత్నింపవలయునని జేసిన హెచ్చరిక, సమయానుకూలముగ నున్నది. మేము దివరకు సూచించినటులు, ప్రజలనిర్మాణకీర్తి బహిష్కరింప సర్వస్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుటకు, కాంగ్రెసు సంఘము లెక్కుడు సంచలనకీర్తి కనుబటలుట అవశ్యకము. ఇందునిమిత్తము అన్ని రాష్ట్రముల వారును నెక్కుడు దీక్షతో పాటుబడిన, త్వరలో గమ్యస్థానము జేరుట నుకరమగును. కాని, అకొలాసభవారు జేసిన మరెయొక సూచనతో నధిక సంఖ్యాకు లేకీ భవించెదరని తలంపబలము. జాతీయోద్యమమును విశాలవంతము జేయుటకు శాసనసభాస్థానములకు అభ్యర్థులుగ నిలిచి వారిని సంపాదించవలెనని యీ సూచనయందు గలదు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరువపుడు, స్వపరిపాలనాధికారము నొనగని శాసనసభలలో ప్రవేశించి, దేశప్రముఖులు తమ శక్తినంతగ వినియోగించినను, సర్వస్వరాజ్య సంపాదనమున కవిరోధమునని భావించుట దుష్టరము. శాసనసభలలో ప్రవేశించి ప్రతిపూలముగ పాటుబడినను, అధికార వర్గమునకు సహాయము జేయుటయగునుగాని, వారిబలమును తగ్గించుటకు విలుండదు. క్రస్తుత సంస్కరణ విశాసము నుపయోగించి ప్రజలకు స్వపరిపాలనము చేకూర్చుట శతవిధానప్రాయము. మహారాష్ట్ర ప్రముఖులు మరల నీవిషయమై యోచించి, దేశముకసారి పరిత్యజించిన శాసనసభలను మరలనంటవలసిన యవసరము లేదని గ్రహించెదరు గాక. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మార్చదలచిన, ఇంకను ఎక్కుడు విశాలమును ఫలవృద్ధిమునకు మార్చుల సూచించుట భావ్యముగాని, సంకుచిత వధమునకు గొనిపోయెడి నిరర్థక సూచనల గావించుట లాభకరము గాదు.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని పరిభవించవలెను

సహాయనిరాకరణోద్యమము, అహింసాధర్మముపై ప్రధానముగ నాధారపడి యున్నదనుట, లోక ప్రసిద్ధము. అట్టి యుద్యమము నవలంబించెడివారు, అహింసావిధమును అతిక్రమింపకుండుటకు సర్వప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. సహజ స్వభావ లోపములవలన, కొందరు అప్పుడప్పుడు దుష్టమార్గమును ద్రోక్కుచున్నను, అది మిగుల నరదుగ తిలకించుచున్నది. నిరాకరణోద్యమ నాయకులు మాత్రము ప్రధాన

సూత్రమునకు విరుద్ధముగ బ్రవర్తించెదరనుట కెట్టి కారణము లేదు. కాంగ్రెసు సభ కధ్యక్షత వహించి, విశేషాదాయము నెరగించుచున్న న్యాయవాద వృత్తిని విస్మరించి, జాతీయోద్యమ వ్యాప్తికి ఇండిపెండెంటు క్రికెటు స్థాపించుటకు కారకులై, కాంగ్రెసు సంఘకార్యమును నిపు ణతలో కొనసాగించుచు, సంయుక్త రాష్ట్రములందు అహింసా వాతావరణమును వ్యాపింపజేయుచున్న కండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, చార్జ్ న్యమునకు పాల్పడెదరనిగాని, దానికి ప్రోత్సాహ మొనగెదరనిగాని తలంచుట, విరుద్ధముగ నుండక మానదు. కాని, అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గు నాక్కుగారు వేరుగ భావించిరి. నెహ్రూగారి కొక లేఖను వ్రాయుచు, వేల్పు యువరాజుగారి బండి యూరేగుచున్నపుడు నెహ్రూగారి గృహవరణములోనికి ఇంటిలోనివారిని తప్ప ఇతరుల నెవ్వరిని రానీయగూడదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పునిచ్చిరి. ఎవరయినను అతిథు లాహ్వానింపబడిన యడల వారి నడతనుగూర్చి నెహ్రూగారు పూచీకడవలయును. పోలీసు ఉద్యోగుల నావరణములోనికి రానీయవలయును. ఈనియమములను కొనసాగించు బాధ్యత, నెహ్రూగారిపై స్వయముగ నిలచియుండునని, మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరవునందు గలదు. ఇందుకు జవాబిచ్చుచు, మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరవు గావించుట కెట్టి చట్టముగాని, నిబంధనగాని లేదనియు, తాము సహాయ నిరాకరణావలంబులగుట చే వేల్పు యువరాజుగారికి ఎట్టి హాని గలుగకుండ జూచుట తమ ధర్మమనియు, నెహ్రూగారు చెలిపిరి. జాతీయ నాయకుల నీరీతిన పరిభవించ నెంచుట వలన, వారి కేమియు నప్పయించదు. ప్రజల భావతీవ్రత యధికమగుట కిందుమూలమున మార్గ మేర్పడును. అధికారుల కించిజ్జరమాత్రము, బాగుగ చెలసి రాగలదు.

కమిషనరుల దురవస్థ

రైల్వేమరణములగూర్చి విచారించిన కమిషనరులలో మండేరి రామయ్యగారును, కృష్ణవర్మరాజుగారును, మోపలా ఖయిదీలు చనిపోయినవెట్లైన పరీక్షించుటకు తిరూరుకు వెడలిరి. వారితోగూడ ఇంజనీయరు, మార్షలులా మేజిస్ట్రేటు గార్లుండెరి. ఇంజనీయరుగారు పరీక్షనిమిత్తము నూర్గురు మనుష్యుల నావెట్లలో నెక్కించుటకు ప్రయత్నించెను. కాని ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరుగారివుగారు అటుల జరుగుటకు వీలులేదని చెప్పెరు మలబారు స్టేషను కమిషనరుగూ నావ్ గారు అంగీకార మొసగిరని చెప్పినను, వలనుబడదనెను. మండేరి రామయ్యగారికిని, రివుగారికిని వాగ్వివాదము జరిగెను. కాని రివుగారు తమ వట్టును విడువలేదు. అంతట జేయనదేమియులేక, విచారణ సంఘసభ్యు లిరువురును తమదారిని జోవలసి వచ్చెను. సహకారమున కిది ఫలితము గాబోలు!

తుర్కీ వ్యవహారనిర్ణయము

తుర్కీ వ్యవహార నిర్ణయముగూర్చి యోచించుటకు ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, ఇటాలియను విజేత మంత్రులు ప్యారిసుకరమునందు త్వరలో సమావేశమయ్యెదరని తెలియుచున్నది. ఇప్పడయినను తుర్కీ భాగములను తుర్కీకల్పించి, మహమ్మదీయ ప్రపంచమును శాంతిపరచుటకు మిత్రమండలి వారు ప్రయత్నించెదరో, లేక తమ తమ స్వార్థ చింతలకు ప్రాముఖ్య మొసగి చేజిక్కిన ఆమూల్యావళమును జారవిడిచెదరో, చూడవలయును.

మద్యపాన నిషేధము. మద్యపాన నిషేధముగూర్చి బొంబాయినగరమున కిల్లంగుడులయొద్ద బోధించుట, నేరమని బొంబాయి కృభిత్వమువారు క్రిందిచిరి. బొంబాయిరాష్ట్రమున ద తిలక అవసరముగనోటులనెల్ల నిట్టి చర్యను దీసికొనుట అధికారము కుత్రా విరుద్ధము. త్రాగుడు బ కిరాదనిచెప్పటచూడ నేరమనియున్నా, ఏదీ నేరము గాకుండునుకీ

స్థానిక వార్తలు

ఇండియను పోలీసు పోటీ పరీక్షలు:—ఈ పరీక్ష యిప్పుడు మంగలూరులో పాతకాశేజిద్ద ప్రభుత్వ పరీక్షల కమిషనరుగారి సెక్టరీ యగు డి. పి. పాచెగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగుచున్నది.

ఒకవిద్యార్థి మహాద్రావకము త్రాగి చచ్చిపోవటం:—గిండిలో యింజనీరింగు కాశేజి విద్యార్థి కే. వి. నుబ్బరావు అను వాతడు కనివారము మధ్యాహ్నము ద్రావకము త్రాగి 4 గంటలకు మరణించెను.

హిందీతరగతులు:—క్రొత్తగా హిందీతరగతులు యీ క్రింది రీతిగ ఏర్పాటుచేయడమైనది. ౧ హిందీ ప్రచార కార్యాలయము- ౧౧3 బిగ్ స్ట్రీట్ ట్రస్టి కేసు- పుకషులకు 7-30; 8-30 ప్రాతఃకాలము. 2-— స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా నెం. ౨ ప్రెక్టార్స్ రోడ్డు. మధ్యాహ్నము ౨ నుండి 3 వరకు.

ఇండియను సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగములు:—ఇండియా కెజిటులో, యండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన తీర్మాన మొకటి ముఖ్యమైనది ప్రచురించుటకు ఉత్తర వీయ బడెను. అతిర్మానము, యండియా సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగ ములగూర్చి అందులకు విద్యార్థుల దీక్షిగాన పద్దులగుర్చియు, లండనులోను యండియాలోను పోటీపరీక్షలను గూర్చియు, ఆఉద్యోగములకు నియమించుటను గూర్చియు, ప్రావిన్సియలు సర్వీసులో నుండి నైకి తీసికొనుట గూర్చియు, క్లిక్లో నుండి తీసికొనుట గూర్చియు, యీ సర్వీసులో భారతీయులెవరున్నారో, యెందరు బ్రెయినింగులో నున్నారో అందు తెలుపబడెను. (పదురణ సంఘము.)

న్యాయస్థాన వార్తలు

రామస్వామయ్యగారిమీద రాజశోహకరము కేసులో డిశంబరు 31 వ తేదీన ఫిఫ్త్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు 124 ఎ 152-ఎ, 805 సెక్షనులక్రింద నేర మోగింపించి. నేరము 25 వ తేదీన హిందూపత్రికలో ముద్దాయి మలబారు మార్షలులా గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసములో జరిగినది.

ఆరోపణ యిట్లున్నది:—నీవు ఆగస్టు 25వ తేదీన హిందూపత్రికలో ఈక్రింది వ్యాసమును వ్రాసి ఈ దేశస్థులందరికిని ప్రత్యేకముగ హామీకాలకును ప్రభుత్వముమీదను నైకి, పోలీసు పాలనాధికారులమీదను ప్రజల కృతేము గలుగునట్లు చేసితివి. కాన నీవు 124-ఎ సెక్షన్ క్రింద నేరము చేసితివి. (ఇవట వ్యాసమునకు నక లున్నది). అనే వ్యాసములమున 152-ఎ సెక్షను క్రిందగూడ నేరముచేసితివి.

అదే వ్యాసములో నీక్రింది సంగతులు వ్రాసితివి.

- (1) ప్రభుత్వ ప్రజలను చూచి నవ్వుటికిని మలబారు అలరులకు కారణము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసు వైసుల చేయబడిన దొర్లన్యమే నని తేలగలదు. ముస్లిం నాయకులను దేనాలయములలో తంగకులను బంధించుట దై నీదోహము చేయుట
- (2) "కాంతిస్థాపనచేయు ప్రయత్నములో ప్రభుత్వము వారు గ్రామముల తగులజెల్లవచ్చును. మనుష్యుల గాల్పవచ్చును. దురాగ్రహాలైన నైకులు జేసి తీర్చుకొనుట కేయకార్యముల జేసిన కేమవచ్చును.

ఈయెండు సంగతులచే భయమొంది హామీకాలను, ఇతర ప్రజలను చెలరేగి యెట్టి నేరముల నైక చేయవచ్చును. కాన నీసంగతులు వ్రాయుటలో నీవు 505 సెక్షనుక్రింద నవచాధము చేసితివి. కాన నీ నేరములక్రింద నీవు ఏచారంప బడవలె నని యుత్తరవు చేయుచున్నాను.

ముద్దాయి రిపోర్ట్ నని చెప్పెను. క్రొత్త ప్రాసిక్యూటరు కె. పి. మేనార్ గారు ముద్దాయి జూరీనుమీద నున్నాడనియు ఖయిదులో నుండవలె ననియు కోరిరి. ముద్దాయి పతమున సభ్యులూరి గారు జూరీను కొట్టి వేయుటకు క్రొత్తకారణము లేమియు లేననియు ముద్దాయిని బంధించుట సవరమనియు నుడివరి. మేజిస్ట్రేట్ తీవ్రమయము నిష్పాగమనింప నవసరము లేదనిరి. 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (హిందూ).

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

వదంతులు; జాగ్రత్త:

ఈ జరిగిన సంగతులపట్టి చూడ వదంతుల నెప్పటికిని నమ్మ గూడదని తేలుచున్నది. పెద్ద పెద్ద పీఠులలో ప్రతివార్తలోను కాంగ్రెసు కిలాభతులతోనుండి ఆచటవదంతులు నిజమో, అబద్ధమో ప్రజలు కనుగొన చుండవలయును. మన మందఱమును ఒక్క మాటమీద కట్టుకొనుచుండల ఆలోచన లేకుండ వదంతులు నమ్మి పనిచేయగూడదని నేర్చుకొనవలయును. మనము జయముగాంచునది నన్ను చో అందఱమును ఒక మాటమీదనే వుండవలయును. ఆ అల్లరుల హడావిడిలో మూడువంతులు యీవదంతులవలననే జరిగెను. దేవాలయములు నాశము చేయబడెననిగాని, ఒక గొప్ప నాయకునకు దెబ్బలు తగిలెనని గాని, చనిపోయెననిగాని ప్రజలు విన్నవేమి? వారు సలహాతేకుండ నట్లు చేయింపడకపోవచ్చును. నేనని చచ్చిపోయెననిగాని, వాని మరీదుగాని, దేవాలయము గాని, ద్రవ్యగామిని తేలిపినపుడుగాని, ఒక సిపాయి తనంతట తానేమీద జేయునా? అట్లుచేసెనేని తన గౌరవమునకు భంగము గలుగుటయేగాక, తుపాకీదెబ్బకు గురియై కావచ్చును. మనము కాంతిస్థాపకము జేయు సిపాయిలమైనపుడు దండధర్మ లగు సిపాయిలకన్న శక్తుడు నిగహము గలవారమైనపుడు, ఒక యుద్ధమును దేనినో జయించుటకు గాక, దేశమునకును మతమునకు స్వాతంత్ర్యమును జయింప సమకట్టినపుడు మనమందరమును యేకముగ గలసి పనిజేయుట యెక్కువ యవసరము.

* * * *

అతిశయోక్తి

అతిశయోక్తి యెప్పటికిని పనికిరానిదే గాని ఒకప్పుడు మాత్రము ప్రతిబంధకము వచ్చును. మన యపరాధముల సందర్భముననే యది కర్తవ్యమగును. మనము వానిసంకల్ప లక్ష్యముచేయుము. కానివానిని వేయిరెట్లు ఇనుముడించినపుడు మాత్రమే మనకు నిజస్వరూపముతో గోచరించును. ఇతరుల తప్పులను మాత్రము మనము బాగుగ గ్రహించెదము. అట్టిదిగాని తగ్గించి చెప్పట యవసరము. ఒకేసారి యీ రెండు పనులనును బద్ధితార్థముగ జేసితిమని, మనము ధన్యులమగుదుము. మహాత్ముడి యిటు ఈ అల్లరులలో నన్నిష్టానును వహించి తనని నేను చెప్పినందులకై వారు నా వైకి కయ్యమునకు వచ్చిరి. వారును హిందువులను ముందు అల్లరులు ప్రారంభించినవారగుటచే నేరములని నేనుచెప్పిన విషయములను ఖండించిరి. ఈరెండు ఆక్షేపణలనును నేనెంతయోవిచారించితిని. అప్పుడు నేను మొదలు చెప్పినదే సరియని యాధిశక్తిని జేసితిని. మనకు విరుద్ధమైనదాని సత్యమునంతను దెలిసినపుడుగాని, మనము చెప్పిన సంగతులనుప సంకారించుకొనగూడదు మహాత్ముడియెల్ల నేను జాతకుండ నాకు జరిగి యని విషయముల జెప్పియుంటి నేని, వారలకు ద్రోహము జేసినవాడనగుదును. హిందువుడ నను గౌరవము పోవునని, సత్యము శ్రేష్ఠమనిజేసి, నేను హిందువుడనే గాన. నే జాతి సంగతుల జెప్పినందువలన, ప్రభుత్వమువారేమిజేయుదురో యని నా కాలోచనయే లేదు. ప్రభుత్వము వారు వారి యిష్టము వచ్చినది చేసికొనవచ్చును. పార్టీలును, క్రైస్తవులును తెలివిగలవారైనచో వారు ప్రభుత్వమువారి చేతిలో చిక్కునే చిక్కురు. నేను అసహాయవాది నగుటచే నాకు న్యాయస్థలితే మేమియోయని విచారణయొక్కరలేదు. నాశము జేసినవారు నిరాకరణవాదులను, సానుభూతి జూపువారును, అల్లరివారును, మొదటియిద్దరును తప్పుజేయని వారైనచో, ఇందుకుపోవుటకు సంతోషమునుజూపవలయును. నిజముగ తప్పుజేసినది క్షమించితింపనక్కరలేదు. అల్లరిచేసిన వారలను నేను రక్షించువాడనుగాను. నేను జేయగలరక్షణయు నేవయు, నేమనగా, ఫలితమేమైననుచేత సత్యమును వెలిబుచ్చుటయే. ఇక నేయుపాయముచేరినైనను, కొట్టకొలపివలకు సంబంధించిన యీ మహాసంరభమును జరిగించుట దుర్లభము. ఇందు యెన్నెన్నియో క్రొత్త సంగతులు జరుగుచుండును. సంకలనములకు వచ్చుచుండును. ఇట్టిసందర్భములలో మనకు సాధనోపాయములు సత్యసంధతయు, అహింసయు నైయున్నవి.

* * * *

మైదుభయము

మైదుకు పోవుట యన్నభయమును చాలవరకు పోగొట్టుకొనుచున్నను, యింకను, అది యంటే బుద్ధిజంతులయొక్క తప్పు

చుకొన వలెనను కోరికయు కాన్పించుచున్నది. మనము ద్వారస్య శూన్యముగ సత్యసంధులమై యుండవలయును. దానితో బాటు ప్రభుత్వమువారి కారాగారములకు వెళ్లుటకు కుతూహలము యుండవలయును. మనము అంతరించినో, సవరింపనో యత్నించుచున్న ప్రభుత్వముకైంద స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుట చాల కష్టము. మన స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనుటకై అన్యాయముగ నెంత యోడ బ్బిచ్చి దానిని కొనుగొన్నను మన్నిచుచు నెంతెని కొనవలయును. కాన మనకేమియు తెలియనపుడు నిర్బంధింపబడితిమేని మనము స్వాతంత్ర్యముచేరువలోనున్నదిగాయని సంతోషింపవలయును. దేశమునకై సంతోషముతో వందలవంది మైదుకు వెళ్లుటవలన స్వాతంత్ర్యము చేరువకువచ్చుటలేదా? బొంబాయిలోని అసహాయవాదులు నిరపరాధులైనను, తప్పుచేసిన వారి కొఱకు నిర్బంధింపబడుటకంటే మంచిపని యేమిండును?

* * *

సత్యవిరుద్ధము

మొన్న బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరుల సభయందు బొంబాయి వాసును మిలిటరీ వారును పాల్గొనిరిగాని, వారుగాక పౌరులే కాంతిని స్థాపించగల్గిన నేను దెల్పిన యదంతమును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఖండించిరి. వారెట్లు జేసినందులకు చాల విచారముగ నున్నది. అట్లు జేయుదురని నేననుకొననైన లేదు. సరే, ఆయదములకు నేను మరియొకటి మూడవది జేర్చి పూర్తి జేసెదను. బొంబాయివారును మిలిటరీవారును పౌరుల ప్రాణముల నున్న సాత్తునను సురక్షించుటకు కత్తిహింసలై యుండిరి. 17వ తేదీని బ్రాంకారులనును, మోటారులనును తగులెత్తుకుండునట్లు వారు చేయలేక పోవుటను నేను కనిపెట్టితిని. ఇండి బజారులోని సారాదుకాణము దగ్గము గాకండ చేయబాలక పోయిరి. 18, 19, దేదీని యింతకన్న వెక్కువ యేమియు జేయ బాలకపోయిరి. వాటిహింస, అగ్ని దాహములను కరపరంపరులు గానాగెను. ఎవరైన సంక్షేమముగావలయునని కొరతేని, యువరాజునన్యాయములో నందఱును పనిజేయుచుండ, సాయము జేయువా రెవరును లేరని చెప్పి జేయబడిరి.

అల్లరులు జరుగిపోట యెవరిని, యేమియోను రక్షింపలేని బొంబాయి మిలిటరీవాలు కాంతిని స్థాపించగల్గిరి? కాంతిస్థాపన గౌరవము ఒక్కనికాకరణవాదులకేగాదు. సహకారవాదులను అసహాయవాదులను, హిందువులను, ముస్లాములను, పార్టీలును, క్రైస్తవియాలను, యింగ్లీషువారునుగూడ ఆగౌరవమును పొల్గొనవలసినదే. కాంతిప్రియులగు పౌరులందఱును కలియకున్నచో కాంతి చేకూరియుండునదే. నేను గౌరవమంతయుమియాక వోటాని కొనగదను. 20వ తేదీన, సర్ ఫిరోజుషేట్టా గారు మిలిటరీవారి నాపి, డాక్టరు పట్రి, బొంకరుగారు, ఆగుంపులను అందునిమిషములలో చెదగొట్టకున్నచో వారిపై తుపాకుల ప్రేల్పడినారే. అట్లుపౌరులు యేమియువారైనను మతము వారైనను గుంపులను చెదగొట్టినట్లుల నెన్నియో యుద్దహరించగలను. సర్వోబిశేషిని గుంపులను చెదగొట్టవలసినదిగ మిలిటరీ వారెన్ని సార్లలో కొరికి, సహకారులను, అసహకారులనుగు పార్టీలనుసహాయముజేయకున్నచో కాంతిస్థాపన మసంభవమయ్యెడిదే. కాంతి చేకూరినపిదప పౌరులవలననే అట్లుకాంతిస్థాపనయొని హెచ్. పి. మోడిగారు నుడివిరి. ఈ అల్లరిని పురికొల్పినది నిరాకరణవాదులేయని పురుషోత్తమదాసుగారు చల్లగ నిందమోపినను పౌరులపక్షమున వారే కాంతిస్థాపనము జేయగల్గినమాత్రము ఒప్పుకొనిరి. నటరాజుగారు సయితము సర్వవాంఛితకాంతిమును స్థాపించినవారిని చాలగొనియాడిరి. కే. టి. పాలె, డోగ్ల గుగారుగూడ తక్కువపొగడలేదు. విమదాలాలుగారు వందనము లర్పించుచు మీయాక వోటాని గారిపేరు ప్రత్యేకముగ జెప్పిరి.

ఇకను బొంబాయి వారేమిచేసిరో చూడము. బొంబాయివారు పార్టీలను రక్షణచేయలేకపోగా పార్టీఅల్లరివాళ్లు విశాళనకార్యముల జేయుచుండ వారు చూపుచుండిరిని పార్టీలందఱో ఒప్పుకొనిరి. నేనీవిషయమై అంతగ చెప్పవలయుననలేదు. బొంబాయి మిలిటరీవారులతో వ్యక్తుల నాక్షేపింప నేను తలపెట్టలేదు. ఎప్పటికైన ఒక నాటికి, వారలను సన్మార్గమునకు దేవలెనని

నాకుతలంపుగలదు. అందు చాలచుంది! భారతీయులు తుట్టుకుందకు యింగ్లీషువారు సములము యొకేభవించెదరని నాకు యాసగలదు. అయితే నిరాకరణవాదులు మాత్రము అహింసావ్రతబద్ధులై యుండవలయును. బొంబాయి మిలిటరీవారులు సహనముగల్గి ప్రాణముల దీయకుండ, ఘోరముల గావింప ప్రయత్నించుట జేయకున్నందులకు వారికి గౌరవ మీయవలసినదే. మలబార్, మద్రాసు మాటచెప్పి యీ విషయమును ముగించెదను. ప్రజలేమిగాని పనిచేయుటకు పిలువ లేకపోవుటచేతనే మలబార్ అల్లరు లింకకు జరుగుచునే యున్నవి. ప్రజ తేమియు జోక్యముకలగ జేసికొన కుండుటచేతనే, రెండు నెలలపాటు మద్రాసులో సమ్మె ప్రదేశములో హత్యలు జరిగెను. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కలయునేని, కాంతిస్థాపన ప్రయత్నముల జేయు ప్రజల కడ్డపడకుండ నున్నందులకై గౌరవము బొందవచ్చును.

* * * *

కారకు తెవరు?

అల్లరి యంతయు బొంబాయి గూఢచారులే ప్రారంభించి తగ్గుకుండ జేసిరిని చెప్పువారు తేకపోలేదు. నేనీదేశమునకు వచ్చిన ఆరు సంవత్సరముల నుండియును బొంబాయి గూఢచారుల పై యెట్టి నేనుము వినుచునే యుంటిని. వారు నన్ను గూడకని నెట్లుచునే యుండిరి. అయితే వారి విషయమై వ్యాపించిన వదంతులతో నేనేకేభవింపబాలను. ఆకాఖ చాల అన్యాయమైనదనియు, నేరము లన్నియు నిలచుచున్నవని నేను ఒప్పుకొనెదను. కాని వానియందతిశయోక్తి కలదు. అవియన్నియు నిజమేయెనచో ఘోరమని చెప్పవలయును. అది మనపిరికి వందతనమునకు నిదర్శనమని చెప్పవలయును. ద్వైతము, అత్యగౌరవము లేని ప్రజలనుద్ధ్యనే ఆకాఖవారి దుర్మయము లన్నియును సాధ్యములు. బొంబాయి అల్లరులలో, నన్నును, సర్వోబిశేషి దేవినిన్ని మరియితరులనును కొట్టికొనియు, మరీదులును, క్రైస్తవ దేవాలయములను నాశము చేయబడెననియు వదంతుల వ్యాపింప జేసినది. వీరేయని, పెద్దపెద్దలే జెప్పితి. అగ్ని దాహములును, బ్రాంకారుల నాశమును వారే చేయించిరి యొకమాట గలదు. అయితే నేను మాత్రమీ సంగతుల నన్నిటిని నమ్మజాలను. అవియే నిజమైనచో బొంబాయి ప్రజలు తమ పౌరత్వపు హక్కులను సాగించుకొనలేనంతటి తెలివివక్కువవారిని చెప్పవలయును. మనము సర్వరాజ్యము సంపాదించవలెనన్నచో బొంబాయి గూఢచారుల దుర్మయముల నాపు చేయగల్గియుండవలయును. మనకే మోసముగ నుండుపనుల జేయుటకు ప్రోద్బలము జేసినచో దానికి లొంగి, మనము నమ్మరానివిషయముల నమ్మనట్లు జేసి నమ్మియుండినచో మనము ఆదర్శమును యెప్పటికిని బొందజాలము. మనము నిజముగ, నిష్కల్మషముగ అహింసావ్రతబద్ధులమైతిమేని తప్పుదారిని సాధారణముగ పోబాలము. ఆగూఢచారులలో మనమో భగ్గుమనువోట పనిజేయుదుము. మనము దానిని లోబరచుకొనలేకపోయినచో, యెప్పటిలో స్వాతంత్ర్యమును బొందజాలమని యొకసలహా పెట్టవలయును.

భారతస్త్రిమండలం.

రుక్మిణి లక్ష్మీపతియమ్మగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— తిరువళ్ళిక్కేణి కారకాహలలో డిసెంబరు 1వ తేదీన వెనుండలమువారి సందర్శనమున స్త్రీలపాత్రికామిక తరగతి లేడీరామ స్వామి మొదలియూడ వారిచే తెలిపబడెను. చాలచుంది స్త్రీలు వచ్చిరి. వారిలో ముగ్గులరాణిగారు, డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి యమ్మగారు, గురుసామిచెట్టిగారి సతీమణి, సుబ్బరాయణ్ గారి సతీమణి, కేశవపాయిగారి సతీమణి, సుబ్బలక్ష్మి యమ్మగారి సోదరి, పుట్టాతని చట్టోపాధ్యాయగారి కుమార్తె ప్రముఖురాలగుండిరి. వాసుదేవరావుగారి సతీమణి యధ్యక్షురాలుగ నెన్నుకొనబడెను. సభ మహారాష్ట్రభారతీయగానముతో ప్రారంభమయెను. వెనుక మండలముయొక్క యుద్దేశముగూర్చి ఆర్. లక్ష్మణ రావు గారి సతీమణి యరవములోను నిస్పందిరి. ఆస్థానగారి సతీమణి తరువార హోమ్నియముతో హిందూస్థానీ కీర్తనపాడిరి.

తరువాత సుబ్బలక్ష్మియమ్మగారు ఇతరదేశములవలెనే మన దేశమునగూడ ప్రజలు పోషకము నందిరనియు మనమర్యాదను నిలవజేట్టుకొని యితరజాతులతో సమానముగ నుండవలెనన్న పరిశ్రమలే యాధారములనియు నుపన్యసించిరి. ఆమెచాల గృహపరిశ్రమగూర్చి ముచ్చటించి స్త్రీలు శ్రమచేసిన వీనిలో జీవితాంతరాగలదనియు, పారిశ్రామిక పాఠశాల లింకను నెలకొల్పవలెననియు నుడిచిరి. తరువాత తేనుగున

అసహాయోద్యమము

(9)

యువరాజుగారి వ్యక్తనము

అలహాబాదుజిల్లా మ్యాజిస్ట్రేటు

విచిత్రపుటుత్తరువు

అలహాబాదుజిల్లా మ్యాజిస్ట్రేటు గారికి. యువరాజుగారి పదిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి యీ క్రిందిలేఖ పంపి :—

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి.

ఈనెల 12 వ తేదిన చర్చికోడునందలి మీ గృహము మీదుగ యువరాజుగారు పోయెదరు. ఆ సమయన మీ గృహముఎదుట ఎట్టి అసందర్భము జరిగినను మీరు బాధ్యులయ్యెదరు. ఆ సమయమున మీగృహ ఆవరణములో మీ సన్నిహిత బాంధవులు ఆహ్వానింపబడిన అభిభుత తప్ప మరెవ్వరు యుండరాదు. మీ సత్ప్రవర్తనమునకు మీరు పూచిదారులుగ నుండవలెను. పోలీసు అధికారులు మీ ఆవరణములో పల యుండుటకు మీ రంగీకరించవలెను."

ఈలేఖ చట్టసమ్మతముగ లేదని అధిక్షేపించుచు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి క్రింది విధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి నేను అసహాయోద్యమావలంబుడను. యువరాజుగారి కెట్టిహాని జరుగనియ్య కుండుట మా ధర్మము.

అకోల మహారాష్ట్ర మహాసభ

భావికర్తవ్యము

అకోలలో మరాటిభాష మాట్లాడు మరొక మహాసభ జరిగిరి. 168 మహారాష్ట్ర ప్రతినిధులు సభకు వచ్చియుండిరి. పూనా వాస్తవ్యులగు యా. జి. కేల్కారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అహమదాబాదు కాలగ్రెసుసభలో యీ క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడవలయునని సభ్యులు తీర్మానించుకొనిరి.

తీర్మానము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజల నమ్మకమును కోల్పోయిరి కాంగ్రెసుసభవారునమ్మటచేతను, అచిరకాలములో స్వరాజ్యము సంపాదించుకొనుటకు భారతీయులు దృఢ సంకల్పములై యుండుటచేతను, అసహాయోద్యమ విధానమును సంపూర్ణముగ ఆమలునం దుంచవలసిన సమయము వచ్చియుండుటచేతను, పంజాబు భూభక్తు మున్నగు అన్యాయములను ఆంధ్ర మొందించి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకై యీ క్రిందివిధమున ప్రజలు వర్తించవలయునని కాంగ్రెసువారు తీర్మానించుచున్నారు.

(1) ప్రజలలో అన్యాయముసంపూర్ణముగ అభివృద్ధి చెంది తమ విషయము లన్నియు తామే పరిష్కరించుకొను చుండవలెను.

ప్రతిమి బులును నూతన గృహిణివిధముగ మండలముయొక్క ముఖ్యోద్యోగముల గూర్చి యుపన్యసింపిరి :— మంచి విద్యా పథము, శ్రమకులు ఈసభ సలంకరించి యుండుట ఈయందలము మిక్కిలి పురోవృద్ధికి రాగలదనిన్ని, మునగాలరాణిగారు ఈమండలములో మిక్కిలి శ్రద్ధవహించి పనిచేయుచున్నారని తెలుటమిక్కిలి సంతసముగా నున్నది. బీదబాలికలకు చేతిపనుల అభివృద్ధికికై ఈరోజు ఇక్కడ ఒకపాఠశాల స్థాపించినారు. ఏజాతివారై నవ్వుటికి బీదవారిని బాగుచేయుటయే మన కర్తవ్యము గనుక మనను దరము శ్రద్ధతో పనిచేసి ఈ మండలని దిన దినాభివృద్ధికి తే గలందులకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

తరువాత కేకవపాయిగాకు మార్కెటింగ్ వాయిించిరి. తరువాత అభ్యుదయము తరగతి తెరవబడినది చెప్పిరి. వినాయకపూజాసంతకము తరగతి ప్రారంభింపబడినది. ఎల్లరుకు వంద చములతో సభ ముగిసెను.

(2) జాతీయోద్యమభివృద్ధికై ప్రతి పాదము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపరాయణము కావలెను.

(3) గ్రామ, తాలూకా జిల్లాసంఘములను స్థాపించి, జాతీయవిద్య పంచాయతులు అభివృద్ధిపరచి యీ జాతీయోద్యమభివృద్ధికై అన్నివిధముల పాటుపడవలెను.

(4) విదేశీవస్తుములను సంపూర్ణముగ బహిష్కరించి స్వదేశీ వ్యాప్తికై అధికముగ పాటుపడవలెను. ఈ విషయమై చక్కగ ఆలోచించి వ్యాపార సంబంధ విషయములపై సలహా తిచ్చుటకు కాంగ్రెసువారికి ఈసంఘము స్థాపింపవలెను.

(5) కాననసభలు మున్నగు ప్రతిస్థాపనములందలి అన్ని స్థానములు జాతీయవాదులు ఆక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నములు చేయవలెను.

కాంగ్రెసువర్తమాన మార్చుకలయునను తీర్మానము, కాంగ్రెసు సర్కింగుకమిటీని రద్దుచేయవలయునను తీర్మానము నిరాకరింపబడినది. విదేశములకు ఉద్యమవ్యాప్తి చేయవలయు నను తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

మద్యపాన నిషేధము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు

ఈ క్రింది బొంబాయి ప్రభుత్వపు టుత్తరువు ప్రకటించబడినది.

ప్రజలకు ఎట్టి అశ్రద్ధతరములు ఆటంకములు కలుగజేయకుండునంతవరకు, మద్య నిషేధోద్యమము పట్ల ప్రభుత్వము వారు సామర్థాతి కనుపరచు చుండెదరని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు జులై మాసము నందు ప్రకటించిరి. ప్రస్తుతము పరిస్థితులు మారుచున్నవి. ముఖ్యముగ బొంబాయినగరమునందు కొన్ని కల్లుదుకాణములు లూటీ చేయబడినవి. దౌర్జన్యము ప్రబలుచున్నది. చట్టము తిరస్కరింపబడుచున్నది. కఠినచర్య లవలంబించుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు ఆభిప్రాయ పడుచున్నారు. బొంబాయి నగరమునందు అంగళ్లు యెదుట బోధకులుండి బోధనలొనర్చుకూడదని బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి సంగీత నిషేధపు టుత్తరువు ఇంకను ఆరుమాసముల పర్యంతరము ఆమలునం దుండుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. రాజధానియందలి ఇతరజిల్లాలలోగూడ అనంతమైసో బోధకవిధానమును నిషేధించవలయునని జిల్లామేజిస్ట్రేటులకు కమిషనర్లకు టుత్తరువు లివ్వబడినవి.

కాకినాడ నిర్బంధములు

144 వ సెక్షను వివరీతములు

కాకినాడ, డిసెంబరు 6:—సభలు సమావేశము కాగూడదు. దుకాణములను మూయరాదు. కాంతినేన వీధులలో దిరుగరాదు అని అధికారులు కఠినస్వృతి 144 వ సెక్షనుక్రింద కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు, సామాన్యప్రజలకు ప్రత్యేక, సామాన్యపు టుత్తరువులను బంపుచున్నారు. స్పెషిలీడెను కాకినాడ తాలూకా కాలగ్రెసుసభకు కార్యదర్శి మండపాక రంగయ్యవారు, మండలకాలగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియూ, యావద్భారత కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యుడనూ ఆరు బులును సాంబమూర్తి, పెద్దాపూరు వాస్తవ్యులగు కేకవపు కామరాజు, కాంతి నేనాధికారియగు నీరోగి సుబ్బారావుగారలకు నోటీసు లివ్వబడినవి. మండలమందలి ప్రధాన్థులములలో నోటీసులు వాటింపు చేయబడినవి. ఈ పట్టణమందలి దుకాణదారులు అంగళ్లను మూయగూడదని ఆజ్ఞాపింపబడినది.

మండపాక రంగయ్యగారికి ఈ నోటీసు పంపబడినది.

"నీవు, బులును సాంబమూర్తి, మండపాక రంగయ్యవారు, మరీ కొందరుచేరి కాంతినేన, లేక రామదండం అను పేరుగల సంఘములలో సభ్యులను జేర్చుటకు బహిరంగసభలను జరుపుచున్నారనియు, ఈ కాంతినేన లేక రామదండం కాకినాడ పురవీధులగుండ నూరేగించుటకు మిరందరు సన్నాహములను జేయుచున్నారనియు, నీలెనవో నాపరిపాలన క్రిందనుండు వైసికబాటలో మీకాంతినేనను లేక రామదండంను ఉత్సవముచేయ నుద్దేశించుచున్నారనియు వారు దెలియుచున్నది. అట్టిసభలు, అట్టి ఉరేగింపులు ప్రజాశాంతికి ఖంగమును కలిగించవచ్చును. లేక అల్లరిని కలుగజేయవచ్చును గాన నీవును, సామా

న్య ప్రజలను అట్టి సభలను గాని, ఉరేగింపులను గాని చేయరాదని కఠినస్వృతి 144 వ సెక్షనుక్రింద నేనాజ్ఞాపించుచున్నాను. ఈ రోజునండి 10 నిమిషాలపర్యంతము ఈజిల్లా ఆవలలో నుండును. జరుపుచున్నట్టి, ఎక్కువార్టి ఆజ్ఞ చేయడమైనది.

(సంతకము) జి. నారాయణరావు.

కాకినాడ 6.6. డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు 6-12-21

తాలూకా కాలగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు వెన్నేటి సత్యనారాయణ, రామచంద్రాపురము వాస్తవ్యులగు గోసుల రామచంద్రారావు గారలకుకూడ ఇట్టి ఉత్తరువులు బంపబడినవని తెలియుచున్నది.

స్పెషిలీడెను కాకినాడవర్తకులకు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు దుకాణములను మూసివేయ గూడదని పంపిన ఆజ్ఞలో సెక్షను నూచింపబడలేదు. వైసులు కాకినాడలో బసచేసినంతకాలము అంగళ్లను మూసివేయవలయును, గ్రామము లోకలకు కచ్చముగా నుండును. వారిలో అల్లరులకూడ సంభవించవచ్చును. కాన అంగళ్లను మూసివేయగూడదని వారికి నోటీసులు పంపబడినవి. వారు అంగళ్లు మూసివేయడం, వారికి ఆ సేకకర్తములు సర్పాప్తమగును. వారి లై సెన్సులు రద్దుచేసి వేయబడును. అంగళ్లను దీసివెట్టు వర్తకులకు నిష్పంధము ఆటంకము గలుగకుండ పోలీసులు రక్షించుచుండును. అంగళ్లను మూసివేయవలసినట్లు మిమ్ము ఎవరైనా తొందరపెట్టినయెడల, మీరు వారిపేర్లను సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకుగాని, ప్రభుత్వాధికారికిగాని తెలియజేసినయెడల, లేనిచర్య తక్షణమే కైకొనబడును. అని డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు వర్తకులకు వ్రాసెను.

ఈ దినము నాకు తెలిసినంతవరకు బహిరంగసభ తెచ్చటను సమావేశము గాలేదు. దుకాణములుకూడ మూయబడలేదు. యాజ్ఞవారులలో ఉత్సవములను, ఉరేగింపులను గూడ జరపనట్లేదనిపలేదు.

చూడావులను, పశువులను, మేకలను గట్లయిచేయవలసినదని మండలమునం దంతటను చాలాచుండి విశేషముగ తిరుగుచున్నారు. కొందరి పెంపుడుగోవులు మాయమగుచున్నవని వారు మోటుపెట్టుచున్నారు. అత్తగారు అను మార్గశ్రీయొక్క ఆవు అదృశ్యమైనది. దైన్యము 6 తేదీనుండి 14 వ తేదీవరకు మాపురములో బసచేసెదరు. ఇట్టిమొరలు ఇంక ఎన్నిఉండునో ఊహింపనశక్యముగా నున్నదని కాకినాడ విలేజుకు లొకరు మారు నేడు తంతివార్తను బంపిరి.

తమిళనాయకులపై

గజగ సెక్షన్ ప్రయోగములు.

నిరోధము సంతర్పించుట

తమిళదేశ కాంగ్రెస్ కమిటీ కైకిటి డాక్టరు రాజన్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

కాంగ్రెసుప్రచారకులు విచారణసందర్భమున జరిగిన ప్రదర్శనములకు ఫలితముగ వేలూరులో కాననవిరుద్ధ సమాహాయి, దొమ్మి మొదలైన కేరములకేసులు జరుగుచున్నవి. ఇంతలో తమిళదేశపు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసిర్వాహక సంఘమువారు గవర్నరికి రాగా నాయూరి కాంగ్రెసుకమిటీవారిక బహిరంగసభ చేయబూనిరి. ఉదయముననే సభచేయకుండ నాజ్ఞవచ్చునని వదంతి కలిగెను కాంగ్రెసిర్వాహక సంఘము పని చూచుచుండగ సాయుక్తము 4 గంటలకు పోలీసు ఉద్యోగి వచ్చి సి. రాజ్యసాలాచారి, ఇ.వి. రామస్వామి నాయకరు, డాక్టరు రాజన్ గార్లపై 144 క్షేన్ క్రింది నోటీసుల నందించెను. నోటీసులలో ని ట్లుండెను.

ఈ రోజున వేలూరులో 5 గంటలకు సభచేసి మీరు రాజకీయసీనిని మాట్లాడ దలచినట్లు తెలియుచున్నది. 17 వ నవంబరు 1921 తరువాత హిందూ మహమ్మదీయులలో కాంగ్రెసు ఖిలాఫతులను గూర్చి వెరిగియున్న యశాంతికారణమున వేలూరులోను, ఈ రోజు జూరిస్టిక్ లోని యితర ప్రదేశములలోను నుపన్యాసము లిచ్చుట యల్లరులకు కారణ మగును. గాన నివృత్తినుండి 2 మాసములవరకు నీరోజు జూరిస్టిక్ లోని ఫలములలో మీ రుపన్యాసము లీయగూడదని యాజ్ఞాపించుచున్నాను.

ఇ. వెంకటరామయ్యగారు

4-11-21.

సబ్ మేజిస్ట్రేటు.

ఆయూరునందేయున్న కాననోల్లంఘనకమిటీవారు 14, 17 వ తేదీలను జరిగిన ప్రదర్శనములలో జరిగినసంగతుల గమనించినవారై, అరోజున సభజరిపి, ప్రజలయొద్దని పరిక్షచేసినతరువాత కాననోల్లంఘనము ప్రారంభింపవలెనని నిశ్చయించిరి. కోట మైదానములో 2000 మంది చేరిరి.

విదేశ వార్తలు

ఆయుధ నియమనభ

హుయోగారిమాచనలో మార్పులొనర్చుట

డిసెంబరు 2:—10 వత్సరములవరకు పెద్దవారల నిర్బంధ రాధని హుయోగారిమాచనలో మార్పులొనర్చుట నని ఆమెరికన్ నాకాభివారుగూడ ప్రకటించుచున్నారు. ఈపదివత్సరములలో కొన్నినియమిత సంఖ్యల పెద్దవారల నిర్బంధముకొనవచ్చుననియు నూచించుచున్నారు. (బ్రిటిష్, జపాన్ ప్రతినిధులు ప్రభుత్వమునుండియు నిట్టిమాపు గావలెనని యనుచున్నారు.

కియోచో సమస్య

జపానువారికి, కియోచోను కవులున కిచ్చుటనుగురించి యున్న వివాద ముట్టేయున్నదనియు, చీనాప్రతినిధులు సభకు వచ్చికి గాన నా వివాదమును వదలుకొనిరని తెలపగూడదనియు చైనాప్రతినిధులు చెప్పిరి.

బ్రయండుగారితో సంభాషణ

డిసెంబరు 2:—బ్రయండుగారి నొకరు దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు జెప్పిరి:—వాషింగ్టను సభశీర్షానములు మూత్ర మొనర్చి యూరప్ కువచ్చెను. ప్రాన్సునుగురించి కొంతమంది స్వల్పభాషేతులై వ్యాపించిన వార్తలవత్సము. బర్మిన్ హామిలిటన్ కాకించిన సైనికాధిపత్యము తరారువారు కొరవడుచుటలేదు. కర్ణను గారి యువస్వామ్యములో దెలిపిన విషయముల స్నేహభావముతో చర్చించుటకు ఆంగ్లపరామలు సమావేశమగుట మంచిదిగాని నుట్టు కౌన్సిలు నిష్పడు సమావేశపరచుట యుక్తముగాదు. జర్మనీదేశము నష్టపరిహారము నిచ్చుటకు ఇంగ్లీష్ క్రొత్తవిధానము నూచించినయెడల జట్లు జేయవచ్చును. వాషింగ్టను సభా సందర్భమున నిట్టిది సంభవించునని దోచుటలేదు.

ఆంగ్ల - జపానుసంధి

డిసెంబరు 4:—వాషింగ్టను నుండిట్లు తెలియుచున్నది. డిసెంబరు 2-వ తేదీన హుయో, బాల్బరు, వై కాంటు కాటో గార్లు సమావేశమై ఆంగ్ల-జపాను సంధిని తమతమప్రభుత్వముల వారి సమ్మతిపై రద్దుజేయుటకు దాదాపు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈ సంధిస్థాపనమున ఆంగ్ల, సంయుక్తరాష్ట్ర, జపాను, ప్రాన్సుదేశము లొక యొడంబడిక జేసుకొనవలెనని నిశ్చయించుకొనిరి. ఈయొడంబడిక ప్రకారము ప్రత్యేకములవారు కాంతమహాసముదాయమున తమ తమకోటలను బలపరచుకొనరాదు. జపాను 60 వంతుల పెద్దవారలను మాత్ర ముంచుకొనుటకు ఒడంబడికి. సమావేశ ఈకార్యక్రమ మంతయు రహస్యముగ నుంచబడెను. ఇందు బాల్బరుగారు మధ్య వర్తిత్వము వహించియున్నారు. నౌక నియమసమస్య పరిష్కార మైనచో నితరవిషయములు త్వరలోనే పరిష్కరింపబడగలవు.

అత్యంత ప్రాచ్యుదేశములు.

డిసెంబరు 3:—వాషింగ్టను నుండిట్లు తెలియుచున్నది. బ్రిటిష్, జపాను, ప్రాన్సు ప్రభుత్వములు పాంటంగు నందు తాము కవులను గొనిన ప్రత్యేకములను వదలి జేయుటకు ఒడంబడికి. ప్రాన్సువారు క్యాన్సియన్ ను వదలిజేయుట నిధముగ నున్నదని వివేచిని గారు చెలిపిరి. బ్రిటిష్ వారు వై హైవరును వదలిజేయవలసి చెలిపిరి. సికో - జపాను సమావేశమునందు కాటోగారు పాంటంగు సమస్యను ప్రజలు సరిగ వర్ణము గావించు కొనుటలేదని నుడిపిరి. చైనానుగ్రహయను శిశు సరిగలేదు. పాంటంగు ప్రత్యేకమునందు నూటికి ఆరభాగము ప్రత్యేకమును, 290 మైళ్ల రైలుమార్గమును చైనాకు వదలిజేయవలెను. ఇది వరకు జర్మనులు మాత్రమే పనికిరాని కొన్ని గనులనుగూడ వదల వలయును. చైనా ప్రభుత్వపు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన విషయమునకును దీనిని శోక్యములేదు. రైలుమార్గము రెండు దేశముల ప్రతినిధుల సంఘము అధికారము క్రింద నుండవలెను.

వివిధ దేశములవారి యుద్దేశములు

అత్యంత ప్రాచ్యుదేశములు యెదుట చైనాప్రతినిధులు చైనానుండి తిరదేశములు కవులనుకు పుచ్చుకొనిన ప్రత్యేకముల గురించి తమ యుద్దేశముల చెలిపిరి. ఈకవులు అధికారము రద్దు జేయుట ఆస్తి దేశములవారికిని మంచిదని నుడిపిరి.

జపాను ప్రతినిధులు

మంచూరియాయందు తమకు కొన్ని ప్రత్యేకములపై గల హక్కును వదులుకొనుటనుగురించి చర్చించెదమనియు జపాను దేశమునకు మంచూరియా సమీపమున నుండుటచే కొన్నికష్టములు గలుగునని చెలిపిరి. క్యాంటంగునందు తమహక్కుల నిష్ప

డు వదులుకొనుటకు జపానువారు సమ్మతించుటలేదని గ చెలిపిరి. ఆంగ్ల దేశమున బాల్బరుగారు ప్రసంగించి కియోచోను శర్మనులు చైనా ఆర్థికవిషయములలో నాధికము సంపాదించుటగాను సంపాదించినయొ, వై హైవరు 1 గ్లేయులు, ఇతరదేశములవారిని చైనా యార్థికశక్తులం దధిరము సంపాదించుకొనవలెననియు నట్లొనర్చుటకును స్వేచ్ఛ వ్యాపారము నెల కొల్పుటకును, సంపాదించినయొ చెలిపిరి. హం కాంగునకు ఎదురునున్న కొలూనుప్రత్యేకము వాంగ్లయులు తమ యధికారము నుంచుకొనక పోయినయెడల హం కాంగును రక్షించుకొనుట స్వాధ్యమనియు, నందుచే కొలూనుకు కవులునకు దీక్షింకమనియు, చెలిపిరి. హం కాంగును రక్షించుటవలన ఆంగ్లదేశము వారికొక్కరికి లాభదాయకము గాదు. ప్రపంచమువారికెల్లన లాభకారి, అందుచే నీవిషయము, ఇతరదేశముల కొరకు కవులు నకుగొన్నప్రత్యేకములవలెగాక మరియొక విధముగా చర్చించవలెను. పరాను ప్రతినిధులు, ఏదైన యొడంబడిక నియమముల ప్రకారము వర్తించినయెడల చైనానుందు తమకుగల ప్రత్యేకముల తిరిగి ఇచ్చి వేసెదమని చెలిపిరి.

నార్మన్లీ ఫ్రభువు యుద్దేశములు

డిసెంబరు 5:—నార్మన్లీ ఫ్రభువు బటేనియాకు జేరెను. వారిని విలేఖులు తర్కింపగా, జపానువారు మంచూరి యానుగురించి దప్ప మిగిలిన విషయములలో సభివారి యుద్దేశముల కొప్పుకొనవచ్చునని చెలియుచున్నదని నుడిపిరి.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రయాణము

ఆసియేయజట

డిసెంబరు 4:—లాయడు బార్నిగారు వాషింగ్టనునకు వెడలరని తోచుచున్నది. బ్రయండుగారు ప్రాన్సునకు జేరి గాన వారితో ముఖ్యవిషయములు కొన్ని చర్చించవలసి యుండుటచే తమ ప్రయాణము నాపివేసినని చెలియుచున్నది.

ఈజిప్టు మస్య

రాయ బారములు విఫలము లగుట

డిసెంబరు 3:—రాజుబారములు విఫలములగుటకు ఈజిప్టు రాయబారులే బాధ్యులని ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ప్రత్యేకముల వ్రాయుచున్నవి. ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టును సంరక్షించెద రని, నవంబరు 10 వ తేదీన ఆఫ్రికాపాగారి కిచ్చిన పరతులయందు గలదు. ఈజిప్టునుండి నాంగ్లవైస్రములు నిరాటంకముగా ప్రయాణ మొనర్చుటకు షీలండ్వలెను. ఈజిప్టులో బ్రిటిష్ వారిచే నిర్ణయించబడిన ప్రత్యేకమునందు బ్రిటిష్ వారు నిర్ణయించినంత కాలమువరకు ఆంగ్లేయులు తమవైస్రముల నుంచుకొనవచ్చును. వాయువిమానకాలలు నౌకాలయములు, సైనికాస్థానములును ఈజిప్టు యు సంపాదించుకొనుటకు బ్రిటిష్ వారికి సంపూర్ణాధికార ముండవలెననిగూడ నలను గలదు.

ఈజిప్టువారు నవంబరు 15 వ తేదీని ప్రభుత్వర మిచ్చిరి. కాలుముల విరివిగనున్న ప్రత్యేకమునందుమాత్రము అచ్చటచ్చట బ్రిటిష్ వారు తమవైస్రముల నుంచవచ్చుననియు నన్నిప్రత్యేకములలోను బ్రిటిష్ సైనికుల నుంచుటవలన ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యమునకు భంగమనియు నందు చెలిపిరి. విదేశవర్తనములందు బ్రిటిష్ హైకమిషనరు బార్నా ఆంగ్లప్రభుత్వమువారిని పొందవలెనని బ్రిటిష్ వారి పరతునకును, ఆర్థికస్వాతంత్ర్యాధికారుల నియమించు మంతనకును ఈజిప్టువారి ధిక్కారముల చెలిపిరి.

మాలముగ్రహమునందు మాత్రము ఒడంబడికయందు మార్పులేకుండునంతవరకు ఎన్ని మార్పుల విషయమైనను చర్చించుటకు సిద్ధముగ నున్నామని బ్రిటిష్ హైకమిషనరుగారు సుల్తానునకు బాబు వ్రాసిరి.

చిత్తువరతులు

డిసెంబరు 3:—ఈజిప్టు ఒడంబడిక చిత్తువరతులయందు డిట్లు గలదు: ఈజిప్టును సంరక్షకదేశముగా నెంచగూడదు. స్వతంత్రరాజ్యముగ నెంచవలెను. ఈజిప్టునందు బ్రిటిష్ వారి హైకమిషనరు యుండును. ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి నివసకులవలెనే సౌదాను ప్రభుత్వమునకు సైనిక, ఆర్థిక విషయము లొనర్చుచుండవలెను. సౌదానునందు ఈజిప్టు వైస్రములన్నియు గవర్నరు జేనరలుగారి అధికారముక్రింద నుండును. స్వల్పసంఖ్యాకుల రక్షణకు పూచీపడవలయును. బ్రిటిష్ అధికారులకు పంపునిచ్చుటకును, వారికి నష్టపరిహార మిచ్చుటకును ఏర్పాటు జేయవలెను.

సి. రాజగోపాలాచారి, ఇ. వి. రామస్వామయ్య, డాక్టరు రాజ్, టి. వి. కళ్యాణసుందరముదలియారు, ఆరణి సుబ్రహ్మణ్యకృష్ణ, మార్గమయ్య, ఆదివారాయణచెట్టియారు, సుబ్రహ్మణ్యవామనారు, రామనాథక్, సింగారవేలు చెట్టియారుగారు 5-30 గంటలకు సభకు వెడలిరి. చారిలో సుబ్రహ్మణ్యకృష్ణ, మార్గమయ్య, యక్. కృష్ణమాచారియారుగార్ల వైస నోటికలు బారీ చేయబడెను. యల్. కృష్ణమాచారియారుగా చర్చకురవహించి, జరిగినదంతయు చెప్పి వాయకు లుపన్యసించి వెజుచున్న కారణము చెలిపి, వాయకులను బంధించినయెడల కాంతికి భంగముగలుగనీచుమని సభికులవాదానుమతయగ్గరిరి. కళ్యాణసుందర ముదలియారుగారుగూడ నదేవిషయముపై సుపన్యసించగ వాదానుమతకు తన సమ్మతి తెలియజేయుచు తేకులేవేరిరి. రామనాథక్, సుబ్రహ్మణ్యవామనారుగారు ఆదివారాయణచెట్టియారుగారు గూడ సుపన్యసించిరి. కళ్యాణసుందరముదలియారుగారు వాయకులకిరిగి మంగళవారములోపల సభికుల గలిసికొందు రని చెప్పి యాలోచన పూర్వమే యెల్లరను విదేశ వస్త్రముల వివాదముంచి ఖద్దరు ధరింపవలె నని కొరిరి. డాక్టరుగోపాలాచారి ప్రజలు ప్రసంగించుట స్థిరపరచుటకు గాను కానకొల్లెఘన కమిటీవారిని పారనాయకులు మంగళవారములోపల కలసికొన గోరిరి.

భారత ఆర్థిక సంఘము

లాహోరు, డిసెంబరు 5:—భారత ఆర్థిక సంఘము తన వారము మధ్యాహ్నము సభికి చేరెను. ఈదినము వారు పునఃం దిరమలో తమ విచారణను ప్రారంభించిరి. సంఘాధ్యక్షుడు ఇబ్రహీం ఖాన్ తుల్లాగారి తో సహా 10 మంది సభ్యులుండిరి. ఈదినము సాక్షి మిచ్చినది పంజాబు వ్యవసాయపు డైరెక్టరు టౌన్సెండుగారు, పరిశ్రమల డైరెక్టరు స్కాటుగారు మాత్రమే. విదేశములనుండి వచ్చే దిగుమతులకు సుంకములను విధించుటకు భారతముగరానిచ్చుటయే ఉత్తమమైన పద్ధతి. స్వదేశమును ప్రోత్సహించుటకు విదేశ వస్తువులవిద ఎక్కువ సుంకములను విధించరాదు. సామగ్రి దేశీయకావచ్చు కారణమువలనను, నయముగా రాక్షసిబాగు విశేషము విశ్కక పోవుట చేత నుపాచారాల జేత మెన్నటికిని పరిశ్రమలకు ప్రసిద్ధిగాంచజాలదు. పాంచాలములో సంరక్షణమునకన్న స్వేచ్ఛావాణిజ్యమే మేలైన పద్ధతి అని వారు తోచుచున్నది. స్వదేశ వస్తువులను విశేషముగ తయారు చేయుట నా కర్తవ్యత్రయమే. ప్రారంభ దశయందు పరిశ్రమలకు సంరక్షణ ముండుటయే ఉత్తమము కొన్ని సంవత్సరములవరకే ఈ సంరక్షణ ముండవలెను గాని నిరంతర ముండగూడదు.

పంజాబులో సంరక్షణమువలన లాభములు సమకూరవు, కొన్ని కష్టములు కలుగగలవు. గోధుమలవిద, పత్తేక పచ్చు విధించుట నాకు జాత్రీగాని ప్తము లేదు. ఆర్థికపద్ధతిని భారతదేశమున కంతటికిని నిర్ణయించవలెను. సంరక్షణము నవలంబించినయెడల, పంజాబులో నేరపరిశ్రమ మాత్రము వర్ధిలగుదు. పంజాబులో విశేషముగ గోధుమలు వైరగుచున్నవిగాన, విస్తృతుల కారాగారములను స్థాపించి, బాగుపఱచుటకు షీలండ్వలెను. ఇంతవిశేషముగ గోధుమలపంట గల పంజాబు దేశము అస్ట్రేలియాఖండమునుండి విస్తృతులను దిగుమతిచేయుచాలకావ్యాయమైనవిషయము. రాష్ట్రీయనివాసుల విశ్వరూపివృద్ధి చేయుటయే కాటకమును నివారించుట కుత్తమ సాధనము అని వ్యవసాయపు డైరెక్టరు టవున్సెండుగారు చెప్పిరి.

పరిశ్రమల డైరెక్టరు స్కాటుగారు చెప్పిరి. సామాజ్యపు పరతులకు సుంకములు వేయకుండు చాని శేషముగ ప్రోత్సహించవలెను. వర్తకపరతులకు మాత్రమే లాభ ముండవలయును. సామాజ్యమునందలి వివిధరాష్ట్రముల కొండొరులలో సామాజ్యపు చాణిజ్యబడంబడిలను జేసికొనచ్చును. సంరక్షణమే నాకీప్తము. పంజాబులోతోలసాములు, ప్లియకటారులునున్న గురాయుధములు, చమరులు. కాగిరములను నుండుట సాధ్యమైనను. విదేశవస్తువులనిచ్చుట దేశములోనౌక రహితమవుతులకు వీలైననందర్భములలో, ఆనస్తువులవిద వస్తువులను విశేషముగ విధించవలెను. పంజాబులోనీశోమం యర్థున్న క్షిణి ఉద్భవించజేసినయెడల, పరిశ్రమలు విశేషముగ ల్గును, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు పంజాబులో ప్రోత్సాహముండదు. సుంకములనుసమస్యను పరిష్కరింపిరుట టకు కాశ్యతముగ కానవచ్చును గావించవలెను. ఇనుము, ఉక్కు, పరిశ్రమలు మైనవి గానెంచవలెననినాడు దేశ. విచారణసంఘము తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరము

ఈజిప్టువారు ప్రత్యుత్తరమున నిట్లు చెలిపిరి:- విదేశ వ్యవహారములకు ఆంగ్లేయుల సమ్మతి నొందవలెనట స్వాతంత్ర్యజ్యోతిస్సును భంగము, ఈ చిత్తువరకు ఆంగ్లేయువారు సంక్షుభకరకరత గన్పించుచున్నారట. ఈజిప్టు యాత్రయముల నీవరకు తెలియజేయును సంప్రదింపులవు.

ఎల్లెన్స్ ప్రభువు

ఈ వరకుల తెలియజేయును అమోచించుటకు వీలుకాదు ఎల్లెన్స్ ప్రభువుగారు తెలిపిరి. వారు తమ లేఖయందు నిట్లు గానిరి. ఈజిప్టు దేశకాంతియు అభివృద్ధియు, సామ్రాజ్యమునకు లభింపవలెను. ఈజిప్టు దేశ మితరప్రభుత్వముల వారి పలుకుబడి సుదకుండ నుండుట ఇండియా ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు దేశముల ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యము. ఇందుచే 1880 మిలియన్ల ప్రజల భావింపక యాధారపడియున్నది సంగ్రామకాలమున ఈజిప్టుదేశస్వాతంత్ర్యమునకు హాని కలిగినప్పుడు దేశము యధవలెను నుండుటను. ఇందులకుగాను, గల్లిపోలి, కేలెస్సు ఈరాకు, ఈజిప్టులలో కేలెస్సుల భారతీయచైనికులను నివాసములను మరణించిరి. ఈజిప్టు దేశ మాంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు అవకాశము. ఈ దేశమునై

గిరింత నమృతము గలిగిన దేశక సామ్రాజ్యమువారే ఈ విషయమై తగిన క్రద్ధ ప్రవృత్తివలెను ఈజిప్టుదేశ ప్రభుత్వముందు దేశీయులకు పెద్దయుద్యోగము లీయబడును. ఇండియన్ జిప్టు యొక్కన తరువాత మాగ్లలూ దీని చేయబడును. ప్రపంచము దన్ను దేశములలోను విచ్ఛేదకరముగా మూఢజాతీయదేశముకటి బయలుదేరినది. దీనిని ఈజిప్టునందును ఇతరదేశములందును గూడ ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ నిర్యాదించెదరు. సామ్రాజ్యముతో సహకారమున ప్రవర్తించినగాని ఈజిప్టుదేశమున నిజముగా నభివృద్ధి యుండనేరదు. ప్రస్తుతము వారి కీయబడిన సంస్కరణల సుపయోగించుకొనిన తరువాత ఎక్కువ యధికారము లీయబడును.

బ్రిటిషువారు పట్టుదలతో నుండవలెను

డిసెంబరు 1:- లండను పత్రికలు రాయబారములు విఫలమైనందులకు కొంతవిచారము నూరించుచు బ్రిటిషువారు ఈ విషయమున పట్టుదలతో నుండవలెనని వ్రాయుచున్నవి. ఒడంబడిక పూర్తయ్యెను ప్రభుత్వమువారు యత్నింపవలెను.

ఆడిపామగారు తిరిగివచ్చుట

ఆడిపామగారు తిరిగి రాజీయరంగమున ప్రవేశించెదరు. అప్పుడాయన లెవయడ్యోగమునకు రాజీనామానీయవలసి వచ్చును. వారట్లుచేసినయెడల ఆంగ్లేయులు చాల విచారించెదరు.

తైముపుత్రిక

ఈజిప్టుదేశము లోపలిభాగమున బ్రిటిషు సయ్యముల నుంచుకొనుట న్యాయ మనియు, నందువలన స్వాతంత్ర్యమునకు భంగమనియు తైముపుత్రిక చెలువునుండెను

జిగ్నూల్ పామ

డిసెంబరు 4:- ఆంగ్లో-ఈజిప్టువరకులు ప్రవరించుటకు లెవకొరకుం దంతటను సుద్రేకము ప్రబలెను. విలేఖకుడు జిగ్నూల్ పామగారిని దర్శించగా, యెడంబడిక వరకులు ఏ ఈజిప్టు దేశీయులను, ఎంత మితవాదియైనను అంగీకరింపదనియు నిందువలన ఆంగ్లో-ఈజిప్టులకున్న భేదము వృద్ధియగుట దప్పక పరిపాక్షికములే దనియు నుడిచిరి.

ఇట్టి జాతీయోద్యమమును ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ నిర్యాదించి తలచినది యెవగా, పామగారు తమను తమ యద్యోగవలంబకులగుంచియే ఈపదముదేరింపబడినయెడల తాము వ్యక్తిగతము తనవధము వీడవనియు, ఎన్నికప్రములకై నోర్సు నెడవనియు నుడిచిరి.

సోదే తైముపుత్రిక

డిసెంబరు 2:- సోదే తైముపుత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషువారు వైయధికారము తమలో నుంచుకొనునశక్తికము. సుల్తానుప్రభుత్వము బ్రిటిషువారికి నప్తయగు విదేశాంగవిధాన మవలంబించినయెడల బ్రిటిషువారు ఈజిప్టునంతటను పూర్తిపడలేరు. పాక్షికమైనదాగా హక్కులను తిరస్కరుటచే రాయబారులు యెడంబడిక జరుగుటకు వీలులేదు. డిసెంబరు 1, దేశసంరక్షణకు ప్రజాప్రతినిధుల అధికార మావశ్యకము. యప్రభుత్వము సంగ్రహించి పడనంతవరకును ఏ విదేశీయు దేశమునందున్న తమ హక్కులను అధికారమును నవలంబించ

బాలరు. అల్లెనోరియాఅల్లెనులవలన నిట్టి పూచీయ సంభవమని దేశింక. కాలువలుగల ప్రదేశమునైవల ఆరోగ్యమునకు రోగనిధిగాదు. అచ్చట మన సామ్రాజ్య రహదారిని భంగపరచుచిక్కులుగూడ ప్రబలును. ఎల్లెన్స్ గారి నూచలను ప్రభుత్వము వారనునంతయు.

నవ్వవహారములు.

సంఘమువారి హెచ్చరిక.

డిసెంబరు 3:- నవ్వవహారసంఘమువారు, జర్మనీవారు రాబోవు వాయిదాలయల బుణమును దీర్చుటకు గురించి ఏమియు ప్రత్యుత్తర మియ్యకుండుటచే తీవ్రమైన హెచ్చరిక నంపిరి.

డాక్టరు కీన్సుగారి యుద్దేశములు

డిసెంబరు 4:- జర్మను నవ్వవహారవాయిదాలను రెండు వర్తనములవర కాపు విధానము మంచిగాదనియు జర్మను లిప్పుడు నవ్వవహారము లీయబడవనియు చెలిపిరి. ప్రాన్సువారికి ఈకాలమున భవవత్సప్రసము. రెండువర్తనముల తరువాత పరిస్థితులెట్లుండునో చెలువుటకు వీలుకాదు గాన జనవరి, ఏప్రిలు మాసములలో నవ్వవహారము నీయవలెనని నూచించిరి.

జర్మను రాయబారులు

డిసెంబరు 4:- ఇతరదేశములకు జని బుణమును సంపాదించుటకుగాను జర్మను ఇంపీరియలు ఛాన్సలరుగా లొకరాయబారవర్తనమును నియమించిరి. ఇందు గొప్ప బ్యాంకర్లు గలరు.

విల్నా నమన

పోలండు - లిథుయానియా

డిసెంబరు 4:- విల్నానుగించి పోలండునకును, లిథుయానియానకు చాలకాలమునుండి వివాదములు జరుగుచున్నవి. అవిష్కృతు తీవ్రరూపమున బాలువుచున్నవి. తెలింగ్విక్రయన పోలిషు వైస్యార్థిపతి ఇదివరకు విల్నానాకమించెను. ఇప్పుడాయన రాజీనామా నియ్యుచున్నాడు. కాని ఈమాపు వారు మాత్రమే. పోలిషువారు రాబోవు జనవరినెలలో ఎన్నికల జరుప నెంచుచున్నారు. లిథుయానియా కిది ఇష్టముకాదు. విల్నా సమస్య వానారాష్ట్రసభవారి యిలావన భాగముండగాను, దేశమునైవికాఫీమున నుండగాను తెలింగ్విక్రయగారు నెట్లట లిథుయానియావై సభికారమె నెట్లటవుకొని యాధీనమున పెప్పుగించెను. వీరిదివరకు రష్యనుదూమామాయందును ట్టేటు కాన్సిలునందును సభ్యులుగనుండిరి.

మిత్రముండల

డిసెంబరు 4:- ప్రాన్సువారాప్రత్యుత్తరములలో కొకభాగము బ్రిటిషువారికివ్యతిరేకముగ పనిజేయుచున్నది. ఒకపత్రిక ప్రాన్సువారికింగ్లీషువారి నొసర్చునూపరాశములకు మరుసక తేల్చి నుచు ప్రభుమునుండియు ఆంగ్లేయులు ప్రాచివారికి వ్యతిరేకముగ పనిజేయుచున్నారని నిరూపించినది. తైముపుత్రిక బ్రిటిషు ప్రాచివారివారులను గురించి తీవ్రముగ విమర్శించుచు ఇందువలన ఎంతెంతి మౌర్యము భగ్నముగాదని వ్రాయుచున్నది.

అబ్దుల్ హక్ కి జర్మనునవ్వవహారములు చాల క్రూరములుగ నున్న వనియు వానిని తగ్గించవలెననియు వ్రాయుచు నిట్లు వ్రాసెను. ఎంటి వారు జర్మను, ప్రాన్సు, బ్రిటిషు దేశముల వ్యాపారమున కభ్యంతరములు గన్పించుచున్నయెడల ఎంతెంతిని తొలగింపవలెను. వ్యాపారము జరుగనియెడల నీ మూడు దేశములను కష్టములపాలైపోవును. యూరప్రదేశము తరింపవలెనని ఈ వాల్లదేశములయొక్కయు వార్తాకీర్తి బలపడవలెను.

సత్వేంద్ర ప్రసన్న శివప్రభువుగారి రాజీనామాను బాధి పార్లమెంటును చింతతో నంగీకరించెను.

సర్వరావు పేటయందు నూతనముగ నెలకొల్పబడిన రాజకీయబోధసాధ్యసన పాఠశాలయొక్క ప్రాధమిక పాఠ్యాయ సంఘపు ప్రథమ వార్షికోత్సవ సభ 30-11-21 తేదీ సాయంత్రము 5.30 గంటలకు అసెంబ్లీలు సగౌరవ గారగు శ్రీమాన్ ఎ. వి. శేనాచార్యుల గారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినది.

సర్ పోషాదాబ్దు. కె. సి. యస్. వి. కె. సి. వి. ఐ. గారు అధ్యక్షుని పదవార్ధులను దాటి డిసెంబరు 4వ తేదీని పెహేజు చేరెను.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

ఆంగ్లో-హైద్రాబదులకు ప్రత్యుత్తరము

ఈనెల 5 వతేదీ కలకత్తాలో ఆంగ్లో హైద్రాబదులు, ఈ దేశమునందు నివాసము చేర్చుచుకొనిన యూరోపియనులు, తమ సంఘముపక్షమున రాజప్రతినిధికి స్వాగత మొసంగిరి. స్వాగత ప్రత్యేకములముఖ్యులములు యాగ్రేంజ పొందవలెనని. మేము బ్రిటిషువారికి సంభవించుకష్టముల నన్నిటిని అనుభవించుచున్నామేగాని వారికిగల హక్కులు స్వేచ్ఛాఅనుభవించుటలేదు ఈసంస్కరణములవల్ల మాకు కొంత ప్రాతినిధ్యము దొరకినను మా సంఖ్య మిగుల స్వల్పముగనుటచే అది అత్యంత లాభకరముగ నుండుటలేదు. మావిద్యావిధానము అభివృద్ధిపచి అందులకు కావలసినధనము రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకాక కేంద్రప్రభుత్వమువారే ఇయ్యచుండవలయునని కోరుచున్నాము. ఏది ఎట్లున్నను మేము ఎల్లప్పుడు రాజధర్మిలవారమై యుండెద మని మాకు తెలియజరచుకొనుచున్నాము.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

మీరు జనబాంధవ్యముల ననుసరించి ఇంగ్లాడునకు సంబంధించినవా రై:ను ఇండియానుండే నివాసము చేర్చుటకు కొనుటచే యాదేశములతో కూడ అధికమగుసంబంధములు గల వారగుచున్నారు. సంస్కరణముల లాభములను మీరు గ్రహించిందులకు సంతసించుచున్నాను. మీసంఖ్య స్వల్ప మని భయపడ నవసరములేదు. స్వల్పసంఖ్య కల గ్రంథముల హక్కులను ప్రత్యేకముగ గమనించవలయునని స్వాభావికముగా ప్రతిగవర్తనకు ప్రత్యేకపు టు తర్రపు నొసంగియున్నారు.

మీ విద్యా విధానమునకు కావలసిన ధనము కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేయవలెననియు నని మీరు కోరినారు. సంస్కరణములకు సంబంధించిన నిబంధనల తయారు చేయవచ్చును యీ విషయము గురించి ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సంపూర్ణముగ అలోచించి ఆ అధికారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకే యొసంగిరి. ఈ సంస్కరణమున కవర్తనగారు మీకు సంతోషకరముగ ఇట్టి సమస్యల పరిష్కరించెద గని నమ్ముచున్నాను. మీసంఘమునకు సంబంధించిన సుచురదయములందును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణసానుభూతి కనుపరచెదగని మీరు నమ్మవచ్చును. మీరు ప్రకటించిన రాజధర్మికి వందము లొసంగుచున్నాను

యావద్భారత చేనేతబద్ధనము

పాట్నా డిసెంబరు 3:- చేనేత బద్ధనము క్రమము లైన ఉత్తరమగు పనిముట్లను తయారుచేయవలెనని యస్. కె. దేవుగారు 1100ల ప్రధానబహుమానము నిచ్చెదనని వాగ్దానము చేసియుండిరి. మైనారుప్రభుత్వపు చేనేతనిపుణుడు సందేశకాపుగారుచేసిన పనిముట్లను మెచ్చి, కమిటీవారి బహుమానమును మైనారుప్రభుత్వమున కొసంగిరి.

కొన్ని సామాన్య ప్రదర్శక కన్యకులను, పనిముట్లను బంపి న దుకు మదరాసు కంకరాప్రముల పారిశ్రామిక కాఫిలకు పంపి గారు పరకము లిచ్చబడును.

దివదినము విశేషముగ ప్రజలు ప్రదర్శనమునుజూచి, అనందించుచున్నారు. మొదటతలచిన ప్రకారము సహాయనికారజావలంబులు ప్రదర్శనమును బహిష్కరింపలేదు. వారుకూడ విశేషముగ అను దినము వచ్చుచుండిరి. మౌనము, మౌనాభివేక్షలు, మౌనరాజులు, బర్మాపట్టు బట్టులు, డక్కా ముస్లిములు, కాక్టోపు బూసీములు చాల రమ్యముగా నుండెను. మొదటిరకము రాట్టుములు, వర్గములు ప్రదర్శనమునందుంచబడినవి. నూర్లనుండి ప్రేక్షకులు ప్రదర్శనము వీనిని కాలముగ పరిక్షించు చున్నారు. ఈ ప్రదర్శనము ఫలితముగ చేనేత వేయులెట్లు అభివృద్ధి కాక తప్పుడు ప్రదర్శనముయొక్క ఈ ప్రధానోద్దేశమును నూచించుటకు వారమువద్ద ఒకవైపు నిరుపేదల పాక యొకటి, ఇంకొకవైపు ధనికులపాకయొకటి నిర్మించబడెను. నిరుపేదపాకలో ప్రాచీనవర్గములు, ధనికులపాకలో నవీనవర్గములు పెట్టబయ్యెండెను. రెండుమాడువర్గములను కలిపి పనిచేయుటకు వీలుకట్టు మధ్యరాష్ట్రములవారు స్థాపించిన నూతనయంత్రమునకు 100 ల 2 హుమాన మియ్యబడినను.

వేల్పు యావరాజుగా 30వకు లికానిరులో బనచేరుచున్నారు.

గాంధీ-రవీంద్రులు.

ప్రస్తుతము మహాదేశమున గాంధీ రవీంద్రులెల్లక దృష్టి నాకర్షించుచున్నారు. నే నైతే వారిని చూడలేదు గాని వారి పరిచయములు ప్రతినీత్యము నన్ను ప్రేమించుచునే యున్నవి. వారిని ప్రతినీత్యము తలచుకొనుచునే యుండును. నేను వారినిగూర్చి వ్రాయుట కిదియే కారణము. వారితో నాకట్టి పరిచయమును లేదు గాని వారెల్లప్పుడు నాకు కన్నులకు కట్టిన ట్లగపడుచుండురు. వారినిగూర్చి వ్రాయుటకు నాకర్హత యిందు వలననే గలిగినది. నేను వారినిగూర్చి వ్రాయుటచేత వారి నామముల నపవిత్రము చేయుట లేదని నమ్ముచున్నాను.

గాంధీ మహాత్ముడు ధనమానుఁ డైన దేశభక్తుఁడును, పవిత్రుఁడును. రవీంద్రుఁడో మహాకవి, వేదాంతి. వీరిరువురికి నీది యొక్కటే ముఖ్యమైన భేదము.

షేక్స్పియరును ప్రపంచమున దండరు నారాధింతురు. ఎంత దేశభక్తుడైన ఆంగ్లేయుఁడును షేక్స్పియరు ఒక్క ఆంగ్లేయదేశమునకు చెందిన పురుషునిగ భావింపజాలడు. అట్లే రవీంద్రుఁడును స్వచ్ఛముగ హైందవుఁడు కాని బెంగాళి కాని కాదు. ప్రపంచవందరును పూజించుచున్నారు. ఆయన భావములనంతయులు అవి యప్పుడప్పుడును మనుష్యులను పవిత్రులజేయుచుండును. ఆయన మనకొక సృజింపబడలేదు. దేవత లాయనను మనుష్యులొకరి కంతకు వ్యత్యాసముగ నిచ్చినారు.

గాంధీమహాత్ముడు హిందూమతయొక్క పవిత్రుడైన యనుంగుత్తుడు. దేవత లాయనను పక్షపాతముతో మనకు చూత్రము వర మిచ్చినారు. “ఓ హిందూవేశమాతా! ఆదుగో నీ యనుంగు తుడు, వేదోక్తుని దేవతల పత్ని. ఆయన స్వార్థత్యాగి. మానవసేవయే ఆయన కావలయును. ఆయన శత్రువుగనుండు మూర్ఖునివలెనే దేశమాతా స్వాతంత్ర్యదేవత నా నొప్పుచుండును. ఆయనయొక్క మూర్ఖికలై భావము లెక్కుడు ప్రకాశించుచుండును. భావములు కూడ ప్రతినిము నాయనచేసి చూపుచుండుటచే చూచువారి నందరిని ప్రేమించుచుండును.

ఆయన ముందుగ నభ్యసించి తరువాత బోధించుచుండును. ఆయన యెల్లప్పుడు “నేనును మీవంటివాడనే. నేను మీకు సహాయముచేయుటకు నమ్ము”డనియే చాటుచుండును. మన మందరము సమానమని నమ్మువాఁ డగుటచేత నాయన బీద సాదల మనముల నాకర్షించెను. ఆయనమాయలమారి కాదని వారు నమ్ముకొలిరి.

గాంధీగారిని నేను జూడబోయినపుడును నన్నాయన ముద్దిడునని నాకు నమ్మిక గలదు. కాని రవీంద్రుడో నత్కత్తెమండలముననో, హినువత్సరమునై మహాదేశసహితుడుగానో యున్నట్లు కన్పట్టుచుండును. నన్ను చూడగానే యాయన కొంచెము చిరునవ్వు నవ్వినచాలును. నేను ధన్యుడ నగుదును. గాంధీమహాత్ముడు మనలను- పుత్రప్రాయమున జూచును. రవీంద్రుఁడు శిష్యప్రాయమున జూచును. అంతియే భేదము.

గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వమువారి కనంతకృత్యముల తెచ్చి పెట్టవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి యానన విప్లవకారునిగ నెంచవచ్చును. వారి కొక్కొక్కపు డాయనను బంధించవలెనని యుత్తేజము గలుగుచుండు. కాని “వద్దవద్ద అట్లుచేసిన మీ పైదేవతల కాగ్రహము వచ్చును”ని వారి బృధయము బోధించుచుండును. కనుకనే ఆయన యింకను స్వేచ్ఛ ననుభవించుచున్నాడు.

ఈపురుషు డిద్దరిస్వభావములును వారివారలలోనే కనుపడును. గాంధీ తనభావముల తెలియజేయుటకు మాత్రము తగిన భాష నుపయోగించును. ఆయన యుద్దేశము నెరవేర్చుకొనుట కార్ధాశ్రమములను భాష నుపయోగించును. రవీంద్రుఁ డట్లు గాదు. ఆయనకు తక్కువభావములు చక్కనిభాషలో ప్రదర్శించుట యాదర్శము. కనుక భాష యాయనకు అద్భుతము ఆధారముగూడును. గారడీవాడు మనస్సులో గులకరాయి పాతి, నీరు చల్లి, బుట్టముతో పెట్టి వంత్రముల పరించుచున్నాడు. మూత తీయగా నొక చక్కనిమామిడిమొక్క కొమ్మలు ఆకులు నిండి కనబడుచున్నది. రవీంద్రుఁ డట్లే మామూలు పదములతోనే వ్రాయును. కాని వానియందలి భావప్రదర్శనము లింతంతయని చెప్పట కలవియగునా! ఏమి? ఆపుణ్యపురుషుని వేదాంతములో మానవరహస్యము లన్నియు దృష్టిగోచరము చేయు స్వభావ మున్నది. వీరి భావప్రదర్శనములు ప్రపంచమునంతట నాదృశ తారాగ్రము నారాధింపబడలేవు.

గాంధీగారి తెలి ఆయనశరీరమువలెను బలహీనముగ నుండును, గాని యాయన వాక్యము లెల్లపు డాదరింప బడును. సా

భుత్వమే యాయనమహాత్ముడు కారణము. ఆయన చెప్పినది యభ్యుదయోగ్య మగుటచేతనే భవిష్యత్తును గ్రహించ గలిగి యున్నాడు. రవీంద్రుఁడు గంభీరుడు. గాంధీ సాఫల్యముహాకవి నారాధింతుడు. దేశభక్తుని ప్రేమించుము.

అయితే చదువరులు గాంధీమాత్రమే కాదు రవీంద్రుఁడు గూడ దేశభక్తుఁడే యని యనవచ్చును. నిజమేగాని రవీంద్రునికి దేశభక్తి వై సువాసన గాని యసలుసారము గాదు. గాంధీ మహాత్మునికి ప్రపథమును దేశభక్తిని వేదాంతము, మతమును, దేశభక్తిని రంజింపజేయు పె సుగంధములు.

ఇప్పటి కాలపరిస్థితుల బట్టి గాంధీ మహాత్ముని స్వరాజ్య మసాధ్యమై యుండవచ్చును. ఆయనను బంధింపవచ్చును. అదిచూచి దేశత లూర కుండ వచ్చును. కాని ఆయన భావముల నెవరు బంధింపగలరు? ఆయన బోధించుచున్న దేశభక్తి, పరిశుద్ధత, సాధుత్వము, ప్రేమ సర్వకాలము లందును వ్యాపింప గలవు. మహాత్ములు నశింపవచ్చును గాని మహాత్మ్య మెన్నటికి నశింపదు.

నవంబరులో ప్రకటితమయిన ‘మోడరెకోరిఫ్టా’లో సం దీక్షకుఁడు ప్రక్కను మోకరించి పడుకొనియుండగ పార్వతీపర మేష్వరము హాయిగ హిమవత్సర్వమునై కూర్చునియున్నట్లుక ప్రతిను యున్నది. దానిని మనమారాధింపగలము గాని తాక జాలము. ఈ ప్రతిమ నాకు గోచరమయినపుడెల్ల రవీంద్రుఁడు జ్ఞప్తికి వచ్చును.

జపాన్ నిప్పుపెట్టెలపై గాంధీమహాత్ముని ప్రతిమ వేయించున్నారు. ఈరీతిగ హిందువుల భృమింపజేయుట జపాను వారికి చాగుగా తెలియును. ఇంక లే కాదు. ఇట్లు యనప్రతిమ నిప్పుపెట్టెపై వేయుటలో నొక విశేష మున్నది. ఇది జపానీయులు గ్రహించియుండకపోవచ్చును. అది యేమన అగ్నివలననే సృష్టము, నెట్లు, వెలుతురు, జీవము మొదలైన వన్నియు గలుగుచున్నవి. మహాత్మునిపై కట్టబడిన సరిబంధింపబడినది. నిప్పుపెట్టెలో చాలా యర్థమున్నది. గ్రీకుపురాణ కులలో మానవస్పృహ ప్రారంభమందు దేవతలు మనుష్యుల కగ్ని నీయకుండుట, ప్రామితియన్ అనువాడు దేవలోకము నుండి యగ్ని దొంగిలించి మనుష్యులకిచ్చుట, దానితో మనుష్యులకు సకలసౌఖ్యసంపన్ను లగుట, దేవతలకు కొపము వచ్చి ప్రామితియన్ నానాబాధల బెట్టుట మొదలైన విషయములు జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నవి. నిప్పుపెట్టెమీద మహాత్మునిపటము జూడగా నాకు పుట్టుచున్న భావములు వ్రాయ నశక్యము.

ప్రతి మానవయును రెండు తేదీ నాకు ముఖ్యమైనవియు పవిత్రవృత్తాంతములు. చేకొనుటకుగాను నాహృదయమును నిర్మలము చేయుచు, ఎదురు చూచుచుండును. తుదకు ‘కాల్ ఆఫ్ ట్రూత్’ (స్వ్యాపబోధ)అను వ్యాసము చేరును. చదువగానే ఎంతగొప్పదా య ను నా కృత్య ము న ము ని గి పోవుదును. తిరిగి గాంధీమహాత్ముని “యంగ్ ఇండియా”లోని భావముల జూడగా ఏమి సాధుత్వమా యని యాశ్చర్యము కలుగును.

రవీంద్రుడిట్లు వ్రాసినాడు: “పుత్రములు తమస్వగౌరవమున కిరులపై నాధారపడి యుండునపుడు నాకు వానిపై సానుభూతి యుండెడితే.” దీనిలో సంధకారబంధురమైయున్న ప్రపంచమును రక్షింప నవలసించిన మహాకవి కన్పట్టుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు మొలకకు భర్తృమూలము ధరించి సాధారణ ప్రపంచవృత్తి దీక్షించుచున్నాడు. అసామాన్యపు సత్యముల వెలువరించుచున్నాడు. ఈ యిద్దరు పురుషులను జూడ నాకొకడు త్యాగమూర్తిగను మరియొకఁ డవతారపురుషుడుగ కన్పట్టును. గాంధీరవీంద్రుల గౌరవింపజూడ ప్రపంచమున నేరిని గౌరవింపజాలను. ఇరువురును చిరకాలజీవులగుదురు గాత! వీరిని సం దర్శింపవలెన్న నెచటచూడవలెనో నాకు తెలియును. వెక్కిరిమాడ రవీంద్రుని కనుగొందును, ముందుకు జూడ గాంధీనిగ గనుగొందును. ఈ యిరువురు పురుషుల గన్న హిందూమాతకి జై! వందే మాతరం! (ప్రాండధురేంద్రు)

ధీర్జీ నగమునందు సమావేశమగు భాతకావన సభలో జనవరి 12, 19, 24, 26— ఫిబ్రవరి 2, 9, 23— మార్చి 2, 9, 23-వ తేదీలను అధికారతీర్థసభ్యుల తీర్మానములు చర్చి పడును. జనవరి 17, 31— ఫిబ్రవరి 7, 28— మార్చి 28-వ తేదీలను కిల్లలు చర్చింపబడును. ఫిబ్రవరిమాసములో వేల్పు యువరాజు గారు ఢిల్లీకి వచ్చెదరు గాన కావనసభ కార్యక్రమము కొంత నిలుపబడును. పూర్తి మాసములో ఆయనయిప్పటిచర్చలవలన సామాన్య కార్యక్రమమునకు కొంత అభ్యంతరము కలుగును.

ఆర్యవెళ్ళమహాసభ,

విశాఖపట్టణము.

విశాఖపట్టణము, డిసంబరు 6:— డిసంబరు 10-వ తేదీని 11- ఆర్యవెళ్ళమహాసభ త మ్మ క సమావేశమగును. శత్రుక్ రాణిగారు తమభవనములందు ప్రతినీత్యము వసించుట కంగీకరించినారు. రాజరాజేశ్వరీ నాటక కాలాధికారులు. తమ నాటక కాలలో సభ ను జరుపవచ్చునని నెలవిచ్చిరి. మటుంబములతో విచ్చేయు ప్రతినీత్యలకు ప్రత్యేకవసతు లేర్పఱచబడును. 9-వ తేదీకి ప్రతినీత్యము విశాఖపట్టణము జేరవలెను. ప్రతినీధి రునుమారు 2 లు మాత్రమే. నివాసము, భోజనము ఉచితము. అన్ని మండలమువారు విశేషము మంది రాబ్రాధితులు. సభ ఆర్యులు భీలముగ నుండగలదు. సమావేశాల్లో గలదు. ఏర్పాటు లన్నియు సుగమినవి. అని ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి విశాఖపట్టణమునుండి మాకు నేడు తంతివార్తను బంపుచున్నాడు.

వాతావరణస్థితి

1921 సం॥ డిశంబరు నెల 6-వ తేదీ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేదీ 24 గంటలలో ఆర్మింగ్స్		తేదీ 24 గంటలలో వర్షము		తేదీ 24 గంటలలో గరిష్ఠ ఉష్ణము		తేదీ 24 గంటలలో కనిష్ఠ ఉష్ణము	
	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ
గోపాలపూరు	82.6	68.1	89.90	48.86
విశాఖపట్టణము	82.1	70.8	29.50	85.01
కాకినాడ	81.1	66.9	89.86	86.72
బందరు	88.1	66.2	58.78	88.71
వెంటూరు	87.4	64.5	80.28	81.11
నెల్లూరు	84.2	66.8	84.81	82.08
మద్రాసు	84.4	70.8	0.05	...	47.28	48.78
హైదరాబాదు	80.7	57.2	26.50	80.85
అనంతపురము	88.8	64.9	27.95	28.79
బళ్లారి	85.8	60.0	26.70	19.70
కర్నూలు	86.0	60.4	17.18	25.80
కడప	87.0	68.4	86.78	29.59
రెంగుళూరు	80.7	57.6	85.21	88.77
కోయంబట్టూరు	86.2	65.7	18.00	19.89
తెలూరు	85.2	68.0	42.12	88.08
నీలము	82.7	66.8	45.96	87.44

వాయుభార మంతటను ఒకమాదిరిగా తగ్గెను. కాని రాజధాని యందంతటను మామూలుకంటె కొంచె మెక్కువగానే యుండెను. రాజధానియందు చాల ప్రాంతములలో ఉష్ణము నందు మార్పులేలేవు. అక్కడక్కడ మృతము కొంచెముతగ్గెను. కొరమాండలు తీరమందును, మైసూరునందును, కర్ణాటకమున కొన్ని ప్రదేశములందును, మధ్యమొడ్డును మామూలుగానే యున్నది. దక్కను, దత్తమండలములలో మామూలుకంటె కొంచెము తక్కువగా నున్నది. మిగిలిన ప్రదేశములలో కొంచెమెక్కువగా నున్నది. పగటి యష్ణము మొత్తముమీద దామాసాయిని హెచ్చుగానే యున్నది. కొరమాండలు తీరమందును, మలబారునందును, కర్ణాటకమునందును రాత్రియష్ణము దామాసాయిని సరిగనుండెను. సర్కారులలోను, బొంబయియందును మామాయిని కొంచెమెక్కువగా నుండెను. దక్కను, దత్తమండలములు, తూర్పుతీరములందు వాయువునందార్భిత కొంచెమెక్కువగా నున్నది. మలబారునందు దామాసాయిని సరిగ నుండెను. మిగిలినచోట్ల తక్కువ. చాలభాగములలో ఆకాశమున మేఘములులేవు. కొకమాండలతీరము, మలబారు, కర్ణాటకమున కొన్ని ప్రదేశములలో నొకమోస్తరుగ మేఘములు బుండెను. కొరమాండలు తీరమున అక్కడక్కడ చిన్నచిన్న వానలు గలవు.

దక్షిణమున వర్షము లింకను గురియవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామూల్.

మావలాల విషవము

మావలాలంగలు ఖై దీ తప్పించుకొని పాటిపోవుట.

పాలఘాటు దినంబు 4:— శుక్రవారమునాటి రాత్రి కోయకుట్టి అను మావలాలంగలు ఖై దీవైద్యకాలముండి తెమ్మకి గా వారుకొనెను. పోలీసులు ఏమిటోచక చాల విచారపడుచున్నారు. ఇతడు తుంటురులతోచేరి కొంపలను తగులబెట్టెనను మిషమిక పోలీసువారిచే ఆ రెండు చేయ బడి ను. అతడు మొట్టమొదట ఒట్టుపాలెం పోలీసుస్టేషనులో భద్రపఱచబడి, పిమ్మట పాలఘాటు చెరసాలకు తేబడెను. కాకాగ్న హులూమకూచికాడ్యము ప్రారంభమయ్యెను. ఈతంగలో, ఇతనిపొందూమిత్తుగోవిందక ఎజాతచక అనునను వైద్యకాల యందలి మహాచికగదులలో పెట్టబడిరి. ఇద్దరికి వ్యాధితగ్గెను. వారు మొదటిన్నా నమును చేసిరి. 14 నదినము శుక్రవారమునాటిరాత్రి 9 X 80 నిమిషములకు కోయకుట్టి పడకలో గానబడలేదు. చుట్టుప్రక్క గామములంతటను పోలీసులు అతనిని పేటాడుచున్నారు. అతడు సుందర, వామనమూర్తి. గుండ్రని గడ్డముగలవాడు. అధికారులవిచారణ జరుగుచున్నది.

పాలఘాటు శరణాగతులస్థితి

స్వేములకమిషనరు నాథుగా అనుమతిని బడసి, నిల్దోరియా సర్వకళాకాలాధికారి ఆర్. హెచ్. సామ్రాజ్, నిమ్మకా తుర్థారక సంఘకార్యదర్శి సి.శేషయ్యగారి సహకారముతో పాలఘాటు శరణాగతుల ఆర్థికస్థితిని గురించి విచారించుచున్నారు. వారిని వాకిస్సంతరేఖములకు బంపివేసినట్లుట ఎట్లు ప్రభుత్వములో నిర్ణయించుట కీవిచారణ జరుగుచున్నది.

మన్నారఘాటు వేట

మన్నారఘాటులో శత్రు సైన్యమును బట్టుటకు 800 మంది గూఢాస్థులకు వేటాడుచున్నారు. శత్రువులనేకులు స్వయముగ వచ్చి ఆంగ్లేయులకే సుగుచున్నారను వదంతులు గలవు. శత్రుకోయతంగలో ఎచ్చట దాగినో బ్రాహ్మ కుమర. అతడు చిన్న నేవకబుందమతో తెంకారా సమీపములో దాగి యున్నట్లు ప్రజలనుకొనుచున్నాడు.

అధికారుల మార్పులు.

ఉలవకోట రైలుస్టేషను, నిల్దోరి ఇల్లు కక్షించుచుండిన సైనికులు పంపివేయబడిరి. మన్నారఘాటు సైనికులకు తోడ్పడుచుండిన ఎ.డి. కోంబీ, ఐ. సి. యస్, గారు తిరుహళా ఖైదీలను బర్లాకి మున్నగు స్థలములకు బంపి వేయు వనిని మామటకు మార్చబడిరి. ప్రత్యేక సైనిక కాసపు దండనాధికారి స్వయయగారు మన్నారఘాటుకు మార్చివేయబడిరి. పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెండుభాను బహదూరు ఆముసా హాను బహదూరుగారు కూడ మన్నారఘాటుకు మార్చబడిరి. మన్నారఘాటు ప్రాంతములలో ఇంతవరకు 1500 మందికి వైగా విప్లవకాదులు ఆంగ్లేయులవక మైరి. 250 ఖడ్గములు కూడ ఆంగ్లేయులకు దొరికినవి.

కన్ననూరు మావలాలఖైదీల గలభా.

కల్లికోట, దినంబు 5:— నిన్న సాయంత్రము 8 గంటలకు కన్ననూరు కేంద్రకారాగృహమునందలి మావలాల ఖైదీలు చెరసాలలో గలభాచేసి తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. చెరసాల వైద్యకాలలో మావలాలోగులు అదృష్టవశాత్తే బద్దలను చేసి బయటపడుటకు యత్నించిరి. వారంతట సామాన్యజాతి కోచి పనిముట్లను స్వాధీనపఱచుకొన నుద్దేశించిరి.

చెరసాల అధికారులు అత్యధురముగ అకాంతిని కూపుచూసిరి. మావలాల నాన్నాదమతో చెరసాలభటులమీద పడగా, వారుఅత్యంతకూర్మముతుపాకులనుపేల్చిరి. ఇట్లుసమయానికి వారుకాల్చుకుండినయెడల మావలాలైదీలందరు కన్ననూరునగరమును నేలచదరము చేసియుండుదురు. తుపాకులకు బారుచేసినందువలన 6 గురు మావలాల మృతిచేసిరి. కొందరు గాయములను బొందిరి. చెరసాలరక్షకులలో నిద్దరికి గాయములు తగిలెను. తక్షణమే నగరమందలి రిజర్వ్ పోలీసువారు, 88 వ వాలాజా పదాతులపటాలము చెరసాలకు వెళ్లి కాంతి క్రమములను నెలకొల్పగలిగెను.

ప్రభుత్వప్రకటనము

కల్లికోట, దినంబు 5:— కల్లికోటలో గంచరించుచుండిన ప్రత్యేకపోలీసుభటులు నలుగురు మావలాలశత్రువులను కాల్చిచంపివేసిరి; 9 మందిని పట్టుకొనిరి. మరికొందరు పోలీసులు చలభద్రాసమీపమున 7 గురినిచంపిరి. 2/8 గూఢాల్లు చంపిరి.

చంపిరి. ఒకతుపాని సంపాదించిరి; కీగు తుపాన్లుసమీపమున 4 ఖడ్గములను లాగుకొనిరి. మేలత్తూరునుండి వెట్టతూరువరకు 8 గ్రామము లందలి మావలాలశత్రువులు స్వయముగ వచ్చి, ఆంగ్లేయులవకమనుచున్నారు. నిన్న, ఈదినముమాత్రము 1804 మంది శత్రువులు సైనికులవర మైరి; ఒక తుపాకీ, 764 ఖడ్గములు సైనికుల కిచ్చివేసిరి. పేరింతలచున్నా సమీపమున 310 మంది శత్రు సైనికులు లోబడిరి. నీలంబూరు సమీపమున చిక్ కాకోన్ శత్రువులను వెకకపా గెను. వందూరులో 4గురు శత్రువులు చంపబడిరి. 8 ఖడ్గములు, 80000 పానులధాన్యము ఆంగ్లేయ సైనికులకు దొరకెను. అయ్యకోగులో 1500 మంది శత్రు సైనికులు తమంతటామే వచ్చి ఆంగ్లేయులకు లోబడిపోయిరి. వారు ఆంగ్లేయులకు 8 ఖడ్గముల నిచ్చివేసిరి. తేవూరునది దక్షిణ తీరమున మరికొందరు శత్రు సైనికులు ఆంగ్లేయులకు లొంగిపోవుటకు బయలుదేరినప్పుడున్నట్లున్నది. నిన్న మన్నారఘాటులో 525 మంది శత్రువులు ఆంగ్లేయులస్వాధీన మయిరి. వారు 9 ఖడ్గములను తెచ్చి ఆంగ్లేయ సైనికులకు ఒప్పగించిరి.

మావలాలఖైదీల మరణములు.

ప్రభుత్వనియమిత సంఘసభ్యుల కశారవము.

పాలఘాటు, దినంబు 4:— పోదనూరు స్టేషనులో విచారణ ముగిసిన పిమ్మట, స్వేముల కమిషనరు గౌ. ఎ. ఆర్. ఎస్. నాథు ఐ. సి. ఎస్. గారు మొట్టమొదట మెయిలులో మదరాసు నగరమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

తిరుహళాస్టేషనులోనున్న మూలముల పెట్టె నెం 2111 కు సు పరిశోధించుటకు విచారణ సంఘ సభ్యులు నాథుగారి నెలవు పొందిరి. అంతట మండేరి కామయ్యరు, కృష్ణవర్మ రాజుగారి లిరువురు రాత్రిమెయిలులో కల్లికోటకుండి తిరుహళకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. కమిషనరుల తరపున వెట్టెను పరీక్షచేసి పరిశోధించుటకు వారి నెం బడి టి. సి. అనంతరామయ్యరుగారు ఐ. ఎ. సి. ఇ. అను గొప్ప ఇంజనీరు కూడ వెళ్లిరి. కూర్మి కృష్ణకనాయరు వెట్టెను ప్లాటుఫారము మీదికి దెచ్చుటకు స్టీవర్ మాస్టరు నెలవు బొందెను. అనంతరామయ్యరుగారు రంతట వెట్టెను కొలతలు వేసిరి. సైనికకాసపు దండనాధికారి ఈ లోపల 100 మంది ప్రజలను సమూహముచేసి ఆ పెట్టెలో నెక్కించుటకు సంకల్పపడ్డెను. వారు దరు హిందువులు, రామయ్యరు, కృష్ణవర్మ రాజుగారు ప్లాటు ఫారము మీద పెట్టె ప్రక్కన నిలిచియుండిరి. 1711 నెంబరు పెట్టె యొక్క ఒక గదిలో 12 మంది ప్రవేశించి ప్రవేశించకమునుపే దక్షిణదిక్కుగా రయిల్వే బ్రాఫీక్ ఇన్స్పెక్టరు ఎ. హెచ్. రీవుగారు ఏదిశనుండియో పరుగిడివచ్చి ఆరయులు వెట్టెను ముట్టిన వారి నందరిని ప్రాసిక్యూటు చేసెదనని బెడరించిరి. విచారణ ప్రారంభించిన మొట్టమొదటి కోశాన ఇతడు సాక్ష్యము చెప్పియుండెను.

స్వేములకమిషనరు ఆజ్ఞతో నిట్లు చేయుచుంటిమి అని కూర్మి కృష్ణకనాయరుగారు సజాయిషీ ఇచ్చినను, రీవుగారు అమాటును వివరంబు, కోపోద్దీప్తితో, కమిషనరులలో నొకరిని నోటికి వచ్చినట్లు దూపించి, అవమానపఱచిరి. రామయ్యరు, కృష్ణవర్మగారు లంతట తిరుహళనుండి బయలు వెడలుచు, గవర్నరు ప్రభువునకును, నాథుగారికిని తమకు జరిగిన అవమానమును గురించి తంతి వార్తలను బంపిరి.

రయిల్వే బ్రాఫీక్ ఇన్స్పెక్టరుగారి అహంకారమువలన ప్రజలు కాల ఆగ్రహపరులై యున్నారు. ఇంక నేమిజరుగునో చూడవలయును. (డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు ప్రతీక కొకవిలేఖకుడు కాసెను.)

విచారణ పూర్తికాగానే, ప్రభుత్వనియమిత విచారణ సంఘాధ్యక్షుడు నాథుగారు మదరాసుకు బయలుదేరివుల్లిరి. సాక్ష్యములనుగురించి చర్చించుకొనివేడికను వ్రాయుటకు ఆతడును, ఇతరసభ్యులను 6 వతేదీని హుజూరు కచ్చేరిలో సమావేశమగుదురు.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము

నందిగ్రామతాలూకాలో ప్రచారము

12-9-21 తేదీ సమావేశమైన పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ సభలో ప్రతిజ్ఞా కంఠసభ్యుడున్న మానమునకు పదికోపాలు ప్రచారముచేసి జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యక్షావమునకు రిపోర్టు పంపవలసినదిగా తీర్మానంచడమైనది జిల్లాసంఘసభ్యులుగా ఎమ్మెల్యేగారివడి వారిలో చాలామంది గౌరవ ప్రచారకులుగా మిక్కిలి పట్టుదలతోను అతిశ్రద్ధతోను పనిచేయుచున్నారు. ప్రతిరోజూను, తేరముకు నియోజింపబడిన ప్రచారకులు యుండి యున్నప్పటికి జిల్లాకాంగ్రెసుసభ్యులకు ఎక్కువ పలుకుబడి యుండుటచేరను స్వదేశీ పుస్తకము వ్యాపింప చేయుటే వారి ముఖ్యపుద్దేశము గనుకను ఎక్కువ ప్రచారము వారివలననే జరుగుచున్నది.

18-11-21 తేదీ జిల్లాసంఘసభ ఉయ్యూరు గ్రామములో సమావేశమైనప్పుడు 21-వ నంబరు తేదీనుండి నవంబరు మాసాంతమువరకు నందిగ్రామతాలూకాలో సభకు వచ్చిన సభ్యులందరును కలసి ప్రచారము సలబుటకు తీర్మానించడ మైనది. మునగాలపరగజాతపక్ష నందిగ్రామతాలూకా యంతయు మండ్రుభాగములుగా భాగింపబడి ఇద్దరు లేక ముగ్గురికి గ్రామముల సమాహము ప్రచారము చేయుటకు యియ్యబడెను. ఆలాగున నియమింపబడినవారందరు 21 వ నంబరు పుడయం మొట్టాదు మీదను, నైలుమీదను వారివారికి నియమించిన ప్రదేశములకు బయలుదేరిరి. వారు పాదసంఘములు నెలకొల్పియు, ఉన్న సంఘములు అభివృద్ధిచెయ్యు, కుద్యపానవిధము విషయమై పలుకట్టపాట్లు ఏర్పరచియు, అస్పృశ్యతా రోమమునుగురించి ప్రజలకు విప్రులముగా బోధించియు, స్వదేశీవస్తుధారణను గురించియు, ప్రబోధము ప్రజలలో కలుగజేసి 1 వ దిశించుటకు బెజవాడకు తిరిగివచ్చిరి.

ఈ ప్రచారమువల్ల ప్రజలందరు మిక్కిలి పట్టుదలతోను అతి పుత్రాహమతోను వున్నారు. పంచములు ముఖ్యముగా గాంధీమహాత్మునికి తిర్తి నేతపక్షిత్ర అభివృద్ధిచేసి జీవసాధికలుగజేసినందుకు అనేకవందకలములు ఆర్పించుచున్నార.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాసభ్యుల సభ 9-12-21 తేదీని పెను గంచిపోల గ్రామములో సమావేశ మగును. సభ్యులందరు తప్పక విచ్చేయవలయు.

గన్నవర తాలూకా గ్రామపాలకుల

ప్రభుత్వసభ

ఈ సభ యానెల 1 తేదీ గురువారమున మ-రా-శ్రీ తెలివుల సీతారామయ్య చౌదరిగారి భవనమున తాలూకానుండి వచ్చిన 18 ప్రతినిధులతో శ్రీ కేశవజిల్లా గ్రామ మనసుగా రగు మ-రా-శ్రీ నాథ్రి నాథుమణింగారి ఆధ్వర్యం క్రింద సమావేశమయి యానినెల 1 తేదీ సభలు చేసిరి. సభకు పోలీసు వారుకు సభ మేజిస్ట్రేటుగారును హాజరయిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు వివరాన్నియు సభలో గొర్రును పుంపకూడ దనువరలోనుండిపడి నేను గవర్నమెంటును జ్ఞాపకము పుంపకొనకుల నీవని కేశవేశి. గయవాని ఎక్స్ప్రెసుమాత్రము చలింపక తమ కార్యమును కాంతముగ నే నుచేర్చుకొనిరి.

తీర్మానము: — 1 ఇదేనడు అనేకసంకల్పముల నుండి గ్రామపాలకుల దుష్టినితొలగించువిషయమై సభలో తీర్మానములు కాచించియు ఎట్టిలను పంపియు రాయవారములు జరిపియు వొర్రనమువారికి ముట్టువిధముల విన్నవించినను మన మొకటి అన్నియు అన్యాయకము లగుటయేగాక భారతీయులకు సహజభ్యోనయిన అతిథిపూజావిధానమును మనగ్రామ పాలకు సోపానంలో ఆగిరించెవార నే కారణమున కొందరిని, సహజపాదాలపక్షకు హాజరుకా లేదనే కారణముతో కొందరి ప్రభుత్వసభకు పంపిండు తేదీనవానికట్లను దీనినిబట్టి చూడగా తన మిచ్చిన పర్యవేక్షనమునకు క్రకరమముగా అటంకము కలిగి యున్న యాప్రభుత్వసేవను అభిలభారత మహాసభవారి ఆదేశము ననుసరించి వివరింతుటకు యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. గ్రామపాలకుల పురోద్ధానికి అత్యంతవశ్యకమయ్యగ్రామ పాలసప్రతిక ప్రతి గ్రామపాలకునును వందావారుగజేయు గ్రామపాలకుల తరపున స్థాపింపబోవు ముద్రణాయంత్ర ప్రతి స్థాపనకు ప్రతివారు పాటాలు పుచ్చుకొనియు సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. గ్రామపాలకులకన్వెన్షను నెం195820వ దిశప్రకారం గయనించి ప్రభుత్వోన్యాయము సప్లములు మానకందున అట్టిది యాసభవారు పూర్తిగా నిందించుచున్నారు మొదలగు తీర్మానములు చేసి రాత్రి 1 గంటలకు సభను ముగించిరి.

పశువుల పెద్దరోగమును, పశువైద్యశాఖవారును, ఒక రైతుయొక్క అనుభవము.

(ప్రచురణ శాఖవారు ప్రచురించిన పత్రిక.)

కర్నూలు జిల్లాలోని కోవెలకుంట్ల తాలూకాలో ఉన్న గుండుపాపాల గ్రామమునందు ఆర్. నువ్వారెడ్డిగారు పశు వైద్యశాఖవారు మన దేశానికి యెంత మేలు చేయుచున్నారో ఈ దిగువను చెప్పిన ప్రకారము సాక్ష్యమిస్తున్నారు:

"మా గ్రామములోని పశువులలో పెద్దరోగము (మనరోగము) చాలా ప్రబలియండినప్పుడు మేము దానిని గూర్చి సం దియాలలో నున్న సర్కారువారి పశువైద్యశాలాధికారులకు తెలియజేసికొనినాము. అప్పుడు వారు మాకుఁగి దయచేసి, ఆ రోగము వచ్చియుండిన 10 పశువులను పరీక్షించి చూచి, వాటికి కావలసియుండిన మందును వాటి యజమనులకిచ్చి ఆచుదును ఎట్లా ఇవ్వఁజూడవలసిందో చెప్పిపోయినారు. ఆరోగము మెట్లు మెదటిసారి వచ్చియుండిన పశువులలో 2 మాత్రమే చనిపో యినవి. తక్కిన 8 దిన్ని పూర్తిగా బాగుయినవి.

"పశువైద్యుడు మా గ్రామము నుండి వెళ్లిపోయిన తరు వాత మళ్లీ 20 పశువులకు ఆరోగము కనిపించినది. అప్పుడు మేము దానినిగూర్చి సందియాలలోనున్న పశువైద్యుడయినసలలు అసిస్టంటు డక్టరుకు వివరించి పంపించుకొనినాము. ఆ 20 పశువు లకున్న ఆయన మందిచ్చినాడు. వాటిలో 14 పశువులు బా గయినవి. 6 మాత్రమే చనిపోయినవి. అంతట ఆయన ఆరోగ యు ఎప్పుడును వచ్చియుండని 100 పశువులకు టీకాలు వేసి వెళ్లిపోయినాడు.

"అట్టికాలు పశువులయొక్క గంగడోలు వైగా వేయ నందున, అక్కడ మాత్రమే మరునాడు కొంచము వాచినది. రెండవనాడు ఆవాపు యానెత్తు గంగడోలులోనికి వచ్చినది. కా ని మూడవనాడు ఆవాపు రెగిపోయినది. ఈలాగున టీకాలు వే సిన 100 పశువులలోను ఒక్క ఎద్దుకుమాత్రమే రెండు మూ డు దినాలయిన తరువాత ఆ రోగము కనిపించినది. అందువల్ల ఆఎద్దు ఒకటి రెండునాళ్లు గడ్డిన్ని తినలేదు, నీళ్లున్న తాగలే దు; కాని మూడోనాటినుండి నెమ్మదిచి బాగాడన్నది. తక్కి న 99 పశువులకున్న ఆరోగము రానే లేదు. అ వ ని న్ని బాగావున్నది.

"టీకాలు వేసిన మరునాటినుండిన్ని అవిడను వ్యవసా యపు పనులకు వాడుకొనవచ్చునని ఆపశువైద్యుడు మాతో అని నాడు. కనుక రయితులు ఆలాగుననే చేయుచున్నారు. ఆపశు వులకు ఏజబ్బున్న రాతేదు. అవి ఇప్పటివరకును సురక్షితము గానున్నవి.

"మన రోగతనమువారు అన్ని జిల్లాలోను అనుకూ లమైన స్థలము లనేకములలో పశువైద్యులు చేయడానికి ఆస్ప త్రులను స్థాపించియున్నారు గనుక, అన్ని గ్రామములో నుం డే పశువుల ఖాయందులున్న తమ ఊరిలో ఈమనర రోగము కనిపించినవెంటనే దానినిగూర్చి పశువైద్యశాలాధికారులకు తెలి యజేసికొనిన పక్షమందు, పయిన చెప్పిట్లు వారి గ్రామాలకు ఒక పశువైద్యుడు తక్షణమే వెళ్లి ఆరోగము వచ్చియుండిన పశు వులకు మందిచ్చి, ఆరోగము రాని పశువుల కన్నిటికిని టీకాలు వేస్తాడు

"టీకాలువేసిన పశువులకు ఈరోగము వ్యాపించదు. ఇది నేను కర్నూలు జిల్లాలోని కోవెలకుంట్ల తాలూకాలోనున్న గుండుపాపాల గ్రామములో నాకన్నులార చూచియున్నాను.

"ఈ పశురోగములకు ఆస్పత్రుల బౌద్ధధములు ఇక ఇష్టం (టీకాలు) చేయుట చాలా శ్రేష్ఠమని నా నమ్మకము"

టీకాలు వేయని పశువులకు ఈ భయంకరమయిన పెద్ద (మనరో) రోగము వస్తే అది నూటికి ఆరవై చొప్పున చచ్చిపోత వి. గనుక మన రయితులందఱును పంపనచెప్పిన సలహా ప్రకార ముచేసి ఈరోగము తమఊరిలోకనిపించినవెంటనే తమకుకావల సియున్న సహాయమును చేయమని తహసీలుదారుని గాని, తేక తమకు సామీప్యముతో నున్న పశువైద్య శాలాధికారులనుగాని స్వయమగా ఆడుగడతెను.

ఈ రోగమును గూర్చి పశువైద్యశాఖవారు ప్రచురించిన నాలుగో సంఖ్యగల పత్రికలో ఎక్కువగా తెలియజేయబడి యున్నది. ఆపత్రిక కాకతెనంటే ప్రచురణశాఖవారికి ప్రాంతం డి. అప్పుడు అది మీకు ఉచితముగా పంపబడుతుంది.

కాగెంను అధ్యక్షుడు

సి. ఆర్. దాసుగారి సందేశము:

దేశీయమహాసభ దేశమును శతపరచుకొనినదానిపట్టి, ఆసభ ప్రాముఖ్యతను నిర్ణయింపవలయునని నేనిదివరలో చెప్పి యుంటిని. దేశములో ఎచ్చుపైనున్న దౌర్జన్యము జరిగినప్పటికిని మనము వానికి బాధ్యులమయ్యెదము. కాంగ్రెసుసభ సందేశము వాపించని తావులను మాత్రము వదలివేయవచ్చును. మాపికాల విల్లనముతో మనకు సంబంధమేమియులేదు. కాంగ్రెసు ఖిలాఫత్ ప్రచారకులను దౌర్జన్యహిత మగు సహ యోధ్యులు సందేశమును ఆప్రాంతము లందు వ్యాపింప వేయ నిచ్చియుండినవో యీ కల్లాలము సంభవించియుండదు. కాని బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులసంగతి వేరు. ఈబాధ్యుల యం దలి నూత్నతను మనము బాగుగ గ్రహింపవలెను. 'నేనిదివరలో' డినిని చెప్పియుంటిని గాని దాని ప్రాముఖ్యత బాగుగ గ్రహింప బడలేదు. దౌర్జన్య రహిత అసహాయోధ్యులము జంతు మొండిన దందుమా? అట్లైనవో జనసామాన్యమువై కాంగ్రెసుకు అధికా రము గలదని వ్యక్తము కాగలదు. అదియే ఉద్యమవిజయము నకు నిదగ్గనము. అట్టి కారము సాగుచున్నంతవఱకు జయము కలుగును. దానికి భంగము కలిగినప్పుడు అవజయమే దీనిని జటియే అధికారవర్ధ బాధ్యతను కూడ నిర్ణయింపవలెను.

ప్రభుత్వమువారు దేశీయులు తమ అధీనములో నున్నదని వాదించుచున్నారు. పశుబల ముపయోగింప బడుచున్నంతవరకు వారివాదము అంగీకరింపబాలము. ఈ పశుబలమే వారికి మూలా ధార మైవో నిరంతరకాధికారవర్ధము నకించిన దని నిరభ్యంతర ముగ చెప్పవచ్చును. నేను భర్తృపరిపాలనము గూర్చి మాత్రము ఇచ్చట చర్చించుచున్నాను. గాంధీ మహా త్ముడు అల్లరులకు బాధ్యుల తానే అని చెప్పట ఉద్యమపజయమును అంగీకరించుట అని మనపాలకులు ఎత్తిపా దుచుచున్నారు. అవహాత్ముడు ఎప్పుడును పౌరసామ్యమైనను అసత్యమును పల్కచాలకు. జాతీయసభవారు దేశమునుశతపరచు కొనుటలో ఏమైన దుష్పరిత్యమును చూపినవో దానిని మన మంగీ కరింపవలెను. ఆప్రమాదమును మన మంగీకరించుచున్నాము. ఇట్లే బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులనుబట్టి అధికారవర్ధముకూడ అవజయము కాంచినదని రుజువగుచున్నది. నిజమైన సారాంశ మిదియే! నేనిదివరమును దేశీయులు చక్కగ గమనించెదరనియే తిరుగ చెప్పుచున్నాను.

స్వరాజ్య సంరంభము ప్రజలకు శతపరచుకొనుటయే. ఇప్పుడు భారతదేశములో రుండు పక్షములవారును విరుద్ధ ముగనుండి సంగీతిలో నున్నారు. దేశీయసభవారు దేశము మాదనుచున్నారు. అధికారవర్ధము తమదనుచున్నారు. మనము చెప్పనది నిజమే వారు చెప్పనది నిజమా? భావిసంఘటనములే యీ ప్రశ్నలకు తగు పత్యుత్తర మియ్యగలదు.

ఆయుర్వేద శాస్త్రములములు

కర్ణరోగములు.

(నారాయణం శేఖరచార్యులుగారు.)

కర్ణరోగము లనేకములు గలవు. అందు కొన్నింటిని వివ రించెద. చెవిపోటు చెవిలో గుడగుడవ్వని గలుగుట, చెవుడు, చెవిలోనుండి నీరుగాని లేక చీముగాని ప్రవించుట, దురదగ నం దుట గులిలి విస్తారముగ వేరుట పురుగులు పుట్టుట (కనబడ నట్టిక్రిములు) మొదలగునవి మాత్రమే కాక వాపు నొక్కి మంట లుగ నుండుటగూడ గలుగును. చెవుల కాభరణములవలనను చర్మముపై గాయములవలనను కొన్ని రోగములు గలుగ వచ్చును.

కొన్ని నాదోలిరుక్కర్ల చుదవ్వకొవ సాగర్తమశ్చక్రక ణంచ వాతాత్ || చరకము

తా || వాతసంఘములవలన చెవియందు నాదము, ఎక్కు టముగ పోటు చెవియందలి గుమిలి కోపించుట, లేటగ ప్రాసము, చెవుడు, గలుగును.

చెవిపోటు.

చెవిపోటు నరములవల్లను మరువులవల్లను చెవివాపులవల్లను పుట్టవచ్చును. ఈ పోటు తటస్థించును. అనఁబడుచుండు నోరు తెరచునపుడును భోజనము చేయుటలో నమలనపు డును, కలుగును. ఇదియునుగాక, చెవిపోటు, చెవియందు లగనగు నాభరణముల ధరించుటచే నేని, అభిమతముచే నేని

దుద్దుటవల్లగాని రక్తపిత్తములు ప్రకోపించి చెవియొక్క చర్మ ముపై నీలము లేక ఎఱుపుగల వాపును గలుగజేసి దానివలన మంట పోటు గలుగును.

చెవుడు.

చెవికి మెల్లలయందు వాపువల్లనున్న కరముల బలహీన నజివల్లనున్న, గులిలి విస్తారముగ యేర్చుకుటవల్లనున్న, చెవుడు సంభవించును. మరియు కొన్ని తీవ్రజ్వరవ్యాధులవలన గాని దేహమందు రక్తక్షీణతవలనగాని మనస్సుకుటమువలన గాని నీటిమందు విస్తారముగ మునుగుటవలనగాని చెవిగూబకు గొప్పశబ్దము సోకునట్టి పగులు చేసినను చెవుడు కలుగును. వా యొపు 3 ఫులలో గలసిగాని గలయక కాని శబ్దవాహినీశ్రోత స్సుల నడ్డగించుటవల్లను, చెవుడు గలుగును.

కర్ణమునుండి ప్రవించుట

కరమునందు చెప్పు జడలుటవల్లగాని లేక నీళ్లయందు చుమికి మునుగుటవల్లగాని లేక చెవిలో జనించిన విద్రుధ పండు టవలనగాని వాతము ప్రకోపించి చెవిలోనుండి పచ్చరి చీము కారును. కనుపునెక్కుగ చీము వచ్చుచుండిన నొప్పి తగ్గును.

కర్ణరోగభివృద్ధికి కొన్ని కారణములు

కర్ణరోగములు గూబకు బయటనుండి లోపలికి ప్రవేశించు చెడుపదార్థములు గూబకు నిండించుటచేత రోగాభి వృద్ధికి ఒక కారణము. కర్ణరోగమునుండి బాధపడుచుండు ఎవ్వ రిక్తైనను ఎట్టి గాయము తగినను కిరన్ముహిత తీవ్రమగు చెప్ప దగిలినను నీళ్లయందు కలమారు స్నానమాచరించుటకు మునుగుచుండుట వలనను అభివృద్ధికి కారణము లగును. మరియు చెవియందు పురుగుల బాధచేసిన, ఈగలు చెవియందు ప్రాచి దిన్నగుడ్డను పెట్టుట చేసిన, కర్ణరోగములు పెంపగుటకు కారణము లగుచున్నవి.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేదమునాసిచికిత్సలు

1. చెవియందు లోపలిభాగమునకు సంబంధించినను చెవియందు చీము ప్రవించుచున్నను వేడినీటితో విచారం చేయుట ముఖ్యవిషయము. శుభ్రము చేసినతరువాత చెవికి సోకునట్లు గుగ్గిలము పొగవేసి తేనె రి, 4 చుక్కలను వేసిన వెంటనే గుణమిచ్చును. దినమునకు రెండు పర్యాయము లైన ను విచారించేయింది శుభ్రముగ నుంచుట శ్రేయస్కరము. విచారం చేసినతరువారి బోరిక్ ఆసిడ్ను వేసి దూది తెట్టుట వలెనది. గులిలియుండిన రాత్రి పరుండబోవునపుడు 2 చుక్కలను గ్లిసేరునువేసి తెల్లవారగనే వేడినీటితో విచారించేసి. మరల రెండుపొట్లు వేసి 2. చెవిపోటు, దిమ్మ, ధ్వన్యి, చెవుడు తీవ్రమగుగాలి చొరబడుటచేతకలిగిన, నూనెయందు ఉల్లిపాయ కాని అనూనెబొట్టు 4, 5 వే గుటలవలన కందిగుణము ఇచ్చును. లేదా ఉప్పుతోగాని వెచ్చశీల్యోగాని చెవియట్లుగా దావిన వలెనది. ఏదివర్తనముల వారికి వైరోగములు తటస్థించిన విరేచనమునకు మందు గైకొనితరువాత క్విన్కెను వరుసుబట్టి దీసికొనుటవల్ల గుణమియ్యగలదు. 3 చెవియందు పురుగులు కలుగుటవలనవచ్చుబాధ మాన్పుటకు ఉదయము సా మెయిలము 3, 4 చుక్కలు ఆకనూనె, చెవిలో వేసిన మంచిగుణ మిచ్చును. కర్ణరోగములకు నుపయోగించు నూనె లన్నిటిలో ఆననూనె మిక్కిలి శ్రేయస్కరము.

4. జలేడుసెం-plant (Calatropis gigantea) పండ్లపాడిన పచ్చటి మాకుల చెంటికి ఘృతము కొంచెము రాచి కొద్దిగ ఇంగుళపాడిని ఆయాకులపై చల్లి నిస్సమిద వచ్చితేనే పిండిన కొద్దిగ రసమువచ్చును. ఆరసముయొక్క 3, 4 బొట్లు రెండుమూడు దినములు వేసిన, చెవిపోటు చీము కారుట మొద లగురోగములు మిక్కిలి త్వరితముగ గుణమగును.

5. కర్ణరోగముల ముపయోగించు బౌద్ధధము ఎట్టికైనను కొద్దిగ అపుపంచికముతో మిశ్రమచేసి యుపయోగించిన అత్యాశ్చర్యముగ గుణము నిచ్చుట నిశ్చయము.

తామర తయిలము

రాజారాణిగల డబ్బాలో ఉండును. నెల 0-6-0.

ఒక్క మా తామరతయిలము డబ్బాకు అరు అకాలకు కొని జాబగయిదు సాయం రానికయెడల మీ తామర తయిలము మగును. నమనుకానియెడల మీ అరు అకాల కిని తీసుకొనవచ్చును.

రాజారాణిగల బొమ్మకు చూసి కొనుట వలెనది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృత

రక్తమును వృద్ధిజేయును
మేహవాత వ్యాధులను బోగొట్టును
అగ్నిభయమును బలహీనములను అణచును
పొందుకోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణ జేయును
గర్భ కారక ములనుదగ్గమును
బాలరతు గర్భిణిలకు నుత్తమము
చనుబాలను వృద్ధిపరచును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలగ జేయును
సరములకు కత్తిని హెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
క్షయరోగులకు మిగుల మంచిది
కాసరోగులకు అమృతము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
దూరదూరములకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బుకరోగులకు మిగుల హితము
తెల బుడ్డి 1-కి రూ. 3-4-0.
పాక్షికింగు పొట్టిజీ ప్రత్యేకము.
కాగితాలగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, అచారప్పనగర్, జి.టి. మదరాసు.

తండ్రిలాసము:— (మం)
కండిట్ - మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన,
శ్యావరోగములలో మహావధము. స్వగర్భంగమును
బోగొట్టును. శ్యావరోగములలో ఉండే రోగములను
బోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. మృదాంగమును బో
గొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అసగా మోకాళ్ళ
మీదను, మోకాళ్ళులమీదను పుట్టినమచ్చలు, పొక్కులు)
బోగొట్టును. (మంగళ)
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రములలోనుండే దో
షములను బోగొట్టి, మూత్రమును తగ్గపరచును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము శుక్రములలోనుండే దోష
మును బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము యీలించినవారలకు పుష్టి
నిచ్చును. గాయము చేత కృశించినవారలకు బలము గలి
గించును. కృష్ణులయొక్క ముసలికనును బోగొట్టి నవ
యావనము నిచ్చును. బాలరతు కఠినము పుష్టిని గలి
గించును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము.
వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.
10 కులముల తెల రూ. 1.
40 కులముల తెల రూ. 8.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19 హరిన్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు
కాగితాలగు ఉచితముగా పంపబడును.

"అమృత భిషివ్యత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలముగా
ఇది చూచుకొనుటకు వాతము, పుష్టిని కలిగి, నశీకరము.
మొదలగునవి అపునరచులేదు, ములభమైన తెలుగులో (వాడ
బడినది. గొప్ప నర్తకికేటులను పొందినది. తెల 1 రూ.
ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆరీ శారాయణరావు.
పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భిషివ్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు
కలిగించును నా నిశ్చయము." పుస్తకములు వలమువారల గు
రిగున చిరునామాకు (వాడవలయును.
తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
కొడంగం, వికాసకట్టం, జిల్లా

కావలెను

మా జగత్ ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చు
నట్టి పదనమంజరి మాత్రలను
విక్రయించుటకు కన్ వానర్లు, ఏజంట్లు
కావలెను.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి ఆన్నిధరలు మార్పుబడినవి.
The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.
ఇచ్చటికాలము వనుకరించి మిక్కిలి నమ్మక
కముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చువట్లును
అయుర్వేద వేదధర్మములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తు కనకపురము లిప్పటిలో బంగారు
వతకములు బహుముఖంగా నిర్మియున్నాడు.
వై కనక నిలాలవనమును వ్యాపిసచో
ధరలవట్టి వంశబడును.
జాండా పర్వస్యకీకల్
పర్యు
ఆయుర్వేద యావధముల తయారు
(కీకల్) హిందూ సం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
సోల్ ఏజంట్లు, కాకినాడ.

మొదటిసారి ప్రతులు కావచ్చినవి గాన వలయు
చో ద్వారపడుడు. గ్రంథముయొడ గల జనాదరణను
బట్టి తెలిసినట్టి ఆర్థులు వచ్చినయెడల వస్తుప్రకటన
మును గావించి ఆ ఆకాలకీ యిచ్చగలము. కాని,
యా ఆరోగ్యవర్ధినియే సంపూర్ణాధికరణ మని
తెలియనగును.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ఆరోగ్యదర్శిని

ప్రతి 1-కి తెల రూ. 0.12-0, బి. సి. గా రూ. 1.2-0.
12 ప్రతులు: రూ. 8.0-0.
సేతు బ్రదర్లు, మైలాపూరు, మదరాసు.
నివ్వముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ జీవధర్మము.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కాగితాలగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హరిన్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

అమృతము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము
ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాపసు ఇచ్చినపుడు కొనివైకము యివ్వబడును
ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ.
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు
నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను కలిపిన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుటకు వుండును. తయారు
లేనివాటిని అతి శ్రేష్ఠముగ అద్దకు తులకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్థులు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన మానమృతము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను పెకరోగమునకు మహారము
పథ్యములేదు. ఏచికారితో పనిలేదు.
ఎలుపు, తెలుపువచ్చు, అను మాడు
విధముల పెకరోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్పును. శ్రీల దునుజు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోధము.
ద్రవ్య 1-కి తెల 2-4-0
1 చందిసి (మలయచందనమున కనుసానము) బొమ్మ 8-0-0
1922 కేలండరు 1922
రంగుల చిత్రపటము. ముద్దుల మూటగట్టుచున్నది. వా
రములు తెలుగులో నున్నవి. తెల 1-కి 0-8-0, దళను 2-0-0
ఒకటి కావలయువారు 4 అకాల పోస్టుచీట్లు పంపవలెను
నాలుగింటికి రమ్మక గోరువారికి పోస్టుచీట్ల అధికమగును.
ప్రతియింట నుండవలెనది. కొలదిప్రతులే యున్నవి. (1251)
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం, (గోదావరి).

KAPIMIA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి పుష్కలముగ యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చురుక గలుగుటకు
మనుషాంధ్యము వడలుటకును భావశక్తి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకలు మెరుగు
చుగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయును పులిస్తేమహిమను ముఖ్యముగా
కామినియా ఆయిలు (రిజెప్టర్)
తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన కృత్రి తలచూచెయ్యుచు కలవు. యందును పోగొట్టును. తిరోగములకు వట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. వని మెండ
గుటకులన కండ్లకు కలుగు ములిమ్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును
కామినియా ఆయిలు తలచూచె అన్నిటిలోనూ శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలకును పురుషు
లకును, పెద్దవారికి నుచునోక కారము మొనరిం దినది.
సేతు కీని నువ్వమోగించియూచుడు.
తెల ఒకబుడ్డి 1.0-0 బి. సి. చార్జి 0.5-0 అకాలము.
మామూలు 2.10-0 బి. సి. చార్జి 0.12-0 అకాలము
బి. సి. చురీ మార్కరు కమిషను రూ. 0.2-0 ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.
155 జమ్నానగర్, హిందూ.
D 126 W 100.

DUNCAN STRATTON & Co.

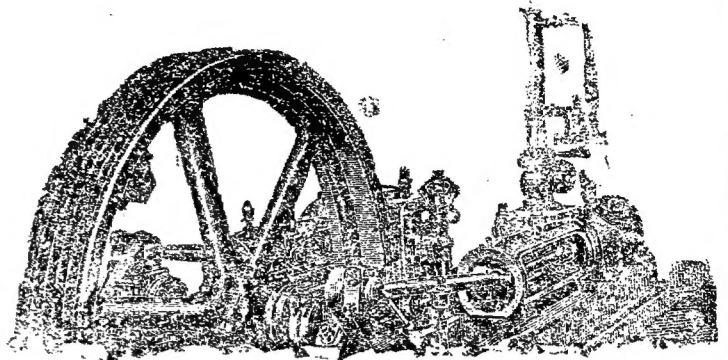
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

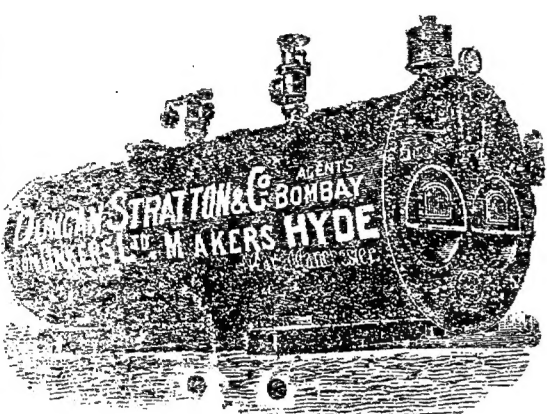
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
 వెడదలు 24 అడుగుల వరకు
 బరువును — దయామేటరు
 అ. 4. వెడదలు 6 అ. 6 అం.
 వరకు యుండును.
 స్టీమ్ బల్బుంగు (వెనుక)
 80 హానులు వెడదలు
 160 హానులవరకు వుండును.

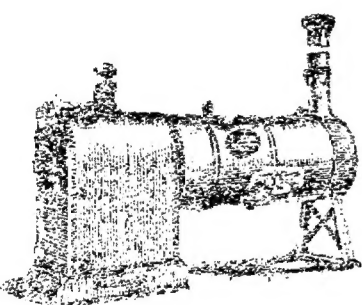

హైక్లాసు స్టీల్ కార్నిస్ బాయిల్ డ్రు.

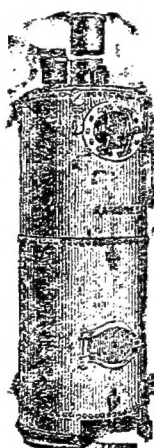

హైక్లాసు స్టీల్ లంకామెరు బాయిల్ డ్రు.
 పొడవు 28 అ. వెడదలు 22 అ. వరకు వుండును.

దయామేటరు 6 అ. 6 అం. వరకు వుండును.
 స్టీమ్ బల్బుంగు (వెనుక) 100 హానుల వరకు వుండును.

లోకో మల్టిట్యూబుల్ బాయిల్ డ్రు.
 స్టీమ్ బల్బుంగు (వెనుక) 80 హానులు వెడదలు
 100 హా. 120 హా. 150 హా. వరకు వుండును.

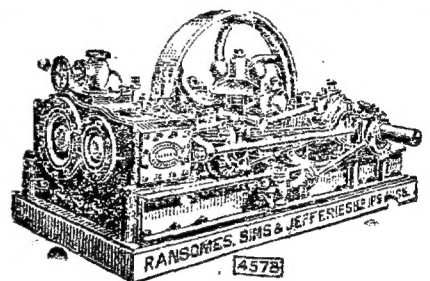
వర్టికల్ బాయిల్ డ్రు.

దయామేటరు 6 అ. 6 అం. వరకు వుండును.
 స్టీమ్ బల్బుంగు (వెనుక) 80 హానుల వరకు వుండును.

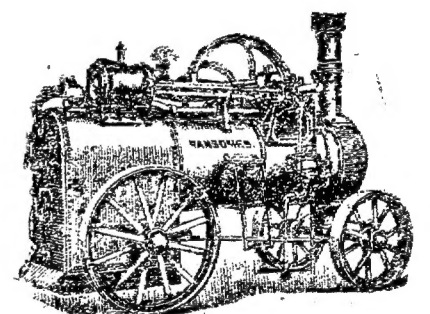
ఈ క్రింద తెలుపుబడిన వాటిని
 స్వయం చేయుదుము.
 దూది బిల్డింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
 దూది వెన్సింగు మెషిన్
 దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
 దూది పీసింగు మెషిన్
 అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
 అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిల్ డ్రు
 లోకో మల్టిట్యూబుల్ మెషిన్
 నూకె మిల్లు మెషిన్
 మంచుగడ్డకేయు మెషిన్
 కట్టు నిర్మాణములకు మెషిన్ వాటి సామా
 అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
 కాగితము, వ్యవసాయ శుభంధమైన కొరముట్లు
 కిరసన్ నూకె కురుడు అయిల్ ఎంజిన్లు
 ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
 లేకులు మల్టిట్యూబుల్ కొరముట్లు
 స్టీమ్ సెట్టింగు, కష్టింగులు, వెడ్జింగులు
 కాట్ బరక్ అండు కాన్స్ట్రక్షన్ వర్క్స్.
 కగయరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపౌండు
 'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాన్ కునాపు మెషిన్ల పోటో తీయబడినది.)
 ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హెన్రీ డు కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.

సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
 స్టీమ్ (వెనుక) 120 హానులు గలవి.
 కాంపౌండు — హై, లో, వెన్. సిలిండరు.
 స్టీమ్ (వెనుక) 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాండ్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
 మానేవల్లి బావనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్ధ, శైత్యము, కడిశము, రొమ్ముకడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు,
 పొట్టు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
 చక్కని డబ్బీతో నూకె తెలుపు 0—10—0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలుగు.

అమృతాంజనం డిపో.

109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

